

Základní umělecká škola Pardubice-Polabiny,
Lonkova 510

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Motto naší školy:

„TVOŘÍM, TEDY JSEM“

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. POPIS ŠKOLY	5
2.1 Historie.....	5
2.2 Současnost.....	5
2.3 Pedagogové.....	5
2.4 Dlouhodobé projekty.....	6
2.5 Vybavení školy a její podmínky.....	7
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	11
3.1 Zaměření školy.....	11
3.2 Vize školy.....	11
4. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
4.1 Kompetence k umělecké komunikaci.....	12
4.2 Kompetence osobnostně sociální.....	12
4.3 Kompetence kulturní.....	12
5. HUDEBNÍ OBOR	13
5.1 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova I (PHV I).....	13
5.2 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova II (PHV II).....	14
5.3 Studijní zaměření Hudební nauka.....	16
5.4 Studijní zaměření Hra na klavír (I. stupeň).....	18
5.5 Studijní zaměření Hra na varhany (I. stupeň).....	21
5.6 Studijní zaměření Hra na housle (I. stupeň).....	25
5.7 Studijní zaměření Hra na violu (I. stupeň).....	27
5.8 Studijní zaměření Hra na violoncello (I. stupeň).....	28
5.9 Studijní zaměření Hra na kontrabas (I. stupeň).....	31
5.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu (I. stupeň).....	33
5.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu (I. stupeň).....	36
5.12 Studijní zaměření Hra na hoboj (I. stupeň).....	39
5.13 Studijní zaměření Hra na klarinet (I. stupeň).....	42
5.14 Studijní zaměření Hra na fagot (I. stupeň).....	45
5.15 Studijní zaměření Hra na saxofon (I. stupeň).....	47
5.16 Studijní zaměření Hra na lesní roh (I. stupeň).....	50
5.17 Studijní zaměření Hra na trubku (I. stupeň).....	53
5.18 Studijní zaměření Hra na tenor – baryton (I. stupeň).....	56
5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun (I. stupeň).....	59
5.20 Studijní zaměření Hra na akordeon (I. stupeň).....	62
5.21 Studijní zaměření Hra na kytaru I (I. stupeň).....	65
5.22 Studijní zaměření Sólový zpěv (I. stupeň).....	67
5.23 Studijní zaměření Sborový zpěv (I. stupeň).....	71
5.24 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	72
5.25 Učební osnovy předmětu Komorní a Souborová hra (I. stupeň).....	76
5.26 Učební osnovy předmětu Orchestrální hra (I. stupeň).....	76
5.27 Studijní zaměření Hra na klavír (II. stupeň).....	77
5.28 Studijní zaměření Hra na varhany (II. stupeň).....	79
5.29 Studijní zaměření Hra na housle (II. stupeň).....	81
5.30 Studijní zaměření Hra na violu (II. stupeň).....	82
5.31 Studijní zaměření Hra na violoncello (II. stupeň).....	83
5.32 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu (II. stupeň).....	83
5.33 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu (II. stupeň).....	85
5.34 Studijní zaměření Hra na hoboj (II. stupeň).....	86
5.35 Studijní zaměření Hra na klarinet (II. stupeň).....	87
5.36 Studijní zaměření Hra na fagot (II. stupeň).....	88
5.37 Studijní zaměření Hra na saxofon (II. stupeň).....	90

5.38	Studijní zaměření Hra na trubku (II. stupeň).....	91
5.39	Studijní zaměření Hra na lesní roh (II. stupeň).....	92
5.40	Studijní zaměření Hra na tenor - baryton (II. stupeň)	93
5.41	Studijní zaměření Hra na akordeon (II. stupeň).....	95
5.42	Studijní zaměření Hra na kytaru (II. stupeň).....	96
5.43	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru (II. stupeň)	97
5.44	Studijní zaměření Hra na kytaru I (II. stupeň).....	99
5.45	Studijní zaměření Sólový zpěv (II. stupeň)	100
5.46	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje (II. stupeň)	102
5.47	Učební osnovy předmětu Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra	103
5.48	Studium pro dospělé.....	104
6.	TANEČNÍ OBOR	105
6.1	Studijní zaměření Přípravná taneční výchova (PTV)	106
6.2	Studijní zaměření Současný tanec	107
6.3	Studijní zaměření Klasický tanec.....	115
6.4	Studium pro dospělé	118
7.	VÝTVARNÝ OBOR.....	119
7.1	Studijní zaměření Přípravná výtvarná výchova (PVV)	119
7.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba A.....	120
7.3	Studijní zaměření Výtvarná tvorba B.....	126
7.4	Studium pro dospělé.....	127
8.	LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR.....	128
8.1	Studijní zaměření Přípravná dramatická výchova (PDV)	128
8.2	Studijní zaměření Literárně–dramatická tvorba.....	129
8.3	Studium pro dospělé.....	134
9.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	135
9.1	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v naší škole	135
9.2	Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	135
9.3	Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	136
10.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	137
10.1	Kritéria pro výběr nadaného žáka	137
10.2	Vzdělávání žáků talentovaných	137
11.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	138
11.1	Cíl hodnocení.....	138
11.2	Způsob hodnocení	138
11.3	Zásady hodnocení v jednotlivých oborech	138
11.4	Oblasti vlastního hodnocení školy	140

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP Školní vzdělávací program Základní umělecké školy
Pardubice-Polabiny, Lonkova 510

Motto „Tvořím, tedy jsem“

Předkladatel

Název školy: Základní umělecká škola Pardubice-Polabiny, Lonkova 510
Adresa školy: Lonkova 510, 530 09 Pardubice-Polabiny
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 72566639
Jméno ředitele: Mgr. Naděžda Gregorová

Kontakty:

ústředna	466 415 701
ředitelna	466 415 462
zástupce ředitele, fax	466 400 310

e-mail: info@zuspardubice.cz

web: <http://www.zuspardubice.cz/>

Další pracoviště ZUŠ:

Gymnázium, Mozartova 449, 530 09 Pardubice	466 415 461	HO,TO
ZŠ E. Košťála 870, 530 12 Pardubice		HO,TO,VO
ulice Nová 282, 530 09 Pardubice	466 415 535	VO
ulice Kosmonautů 274, 530 09 Pardubice	466 415 829	HO,LDO
ZŠ Pardubice Svítkov		HO,VO
ZŠ Lázně Bohdaneč		HO

Název zřizovatele: Statutární město Pardubice
Adresa zřizovatele: Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice
IČO: 00274046

Kontakty:

ústředna	466 859 111
fax	466 859 103

e-mail: posta@mmp.cz

web: <http://www.pardubice.eu/>

Datum platnosti: 1. 6. 2012

Datum účinnosti: 1. 9. 2012

V Pardubicích dne 1. 6. 2012

Mgr. Naděžda Gregorová
ředitelka školy

2. POPIS ŠKOLY

Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech, uskutečňuje se v základní umělecké škole. Činnost se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších zákonů, vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Naše škola je čtyřoborová s celkovou kapacitou 1 200 žáků, má hudební (HO), taneční (TO), výtvarný (VO) a literárně-dramatický obor (LDO).

2.1 Historie

Škola byla otevřena 2. 2. 1968 jako pobočka dosud jediné Lidové školy umění v Pardubicích, Havlíčkově ulici. Jejím rozdělením existují od školního roku 1968/1969 v Pardubicích dvě školy tohoto typu. Během krátké doby se projevila potřeba samostatné instituce, která bude působit v mladém sídlišti Polabiny. V prvních letech fungovaly v Polabinách pouze tři umělecké obory (HO, TO, VO). Od 4. 2. 1971 se začalo vyučovat i v oboru literárně-dramatickém. S rostoucím počtem žáků se postupně rozrůstal i pedagogický sbor, v němž se za celou dobu existence objevila řada vynikajících pedagogů. Škola vychovala mnoho významných osobností našeho kulturního života, připravila desítky žáků ke zkouškám na umělecké školy. Řada z nich působí v současné době v ZUŠ jako učitelé.

2.2 Současnost

Škola se nachází uprostřed sídliště, ve kterém bydlí přes 20 tisíc obyvatel. ZUŠ nemá vlastní budovu. Za více jak 45 let se nepodařilo umístit všechny obory do jednoho objektu. V současné době je výuka realizována na sedmi pracovištích. Ředitelství, vedení školy, hudební a část tanečního oboru se nacházejí v ul. Lonkova. Ostatní pracoviště jsou v budovách základních škol, gymnázia a MmPce (viz. přehled na str.7). K částečnému zlepšení výukových prostor napomohly nové třídy pro LDO a taneční sál. Snaha o získání větších a vyhovujících prostor zůstává důležitým úkolem i do dalších let.

Na škole pracuje řada uměleckých kolektivů – souborová hra žáků smyčcového oddělení, smyčcový orchestr, pěvecký sbor, soubor zobcových fléten, Jazz Band JP, kytarový orchestr, komorní soubory, taneční soubor, divadélko Čistírna. Žáci společně se svými pedagogy pravidelně připravují desítky žakovských večírků, koncertů, výchovných pořadů pro MŠ, ZŠ a SŠ, tanečních a divadelních představení, výstav a uměnovědných zájezdů. Jedním z hlavních cílů naší školy je příprava projektů, na kterých se podílejí všechny obory školy. Spolupracujeme s řadou kulturně společenských organizací, se školami různého typu, vzdělávacími organizacemi, městským obvodem Polabiny II, Magistrátem města Pardubice a Krajským úřadem v Pardubicích.

2.3 Pedagogové

Během existence školy se zde vystřídala řada vynikajících pedagogů. K nim patří např.: Libuše Kazbundová (klavír), Libuše Bartošová (varhany), Otto Vašura (housle), Eva Malátová (tanec), Dobromil a Vlasta Zahradníkovi, Hana Wanková (výtvarný obor), Miloslav a Anna Kučerovi (literárně-dramatický obor) aj. Tito i současní pedagogové připravili desítky žáků k přijímacím

zkouškám na vyšší typ uměleckých škol, především však vychovávají mladé lidi k pochopení, orientaci a důležitosti umění pro další osobní život a kulturu vůbec.

K významným absolventům naší školy patří: Aleš Bárta (varhaník), Leoš Čepický (primarius Wihanova kvarteta), Radek Baborák (hornista a dirigent), Jan Kolář (hobojista), Roman Novotný (flétnista), bratři Hajnové (tanečníci, pedagogové), Petr Dohnal (ředitel VČD), Jolana Voldánová (moderátorka), Hana Shánělová (rozhlasová moderátorka), Regina Loukotová (architektka), Ivo Křen (výtvarník, VČM), Milana Šnajdrová (architektka) a jiní.

Na pozicích ředitelů se vystřídaly významné umělecké osobnosti – Milan Stříteský, Dobromila Truplová, Dobromil Zahradník, Vojtěch Javora a Jindřich Pavlík.

Řada současných pedagogů jsou bývalí žáci školy, kteří se vrátili po studiu na středních a vysokých školách uměleckého směru.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, statutární zástupce ředitelky, plně kvalifikovaní pedagogové jednotlivých oborů, absolventi středních nebo vysokých uměleckých škol. Průměrný věk je cca 45 let. Mnozí jsou dosud aktivními umělci, někteří jsou zapojeni do regionálních i celostátních učitelských a odborných aktivit (okresní, krajská a ústřední umělecká rada, Asociace výtvarných pedagogů, lektorský sbor, odborná rada NIPOS-ARTAMA, poroty soutěží, aj). Součástí dalšího vzdělávání je účast na seminářích a vzdělávacích akcích akreditovaných MŠMT, kterou naši pedagogové plně využívají.

2.4 Dlouhodobé projekty

Škola patří od roku 2002 mezi padesát škol v České republice přidružených k ASPnet UNESCO. Naše škola realizuje své akce v rámci projektu Výchova k záchraně a udržení kulturního světového dědictví. Účastníme se pravidelných setkání zástupců přidružených škol Unesco, kde jsou jednotlivými školami prezentovány zajímavé projekty.

Na základě výzvy generálního ředitele UNESCO všem školám a kulturním institucím světa za uchování kulturního dědictví vznikl projekt ART VADE MECUM (Pojď se mnou za kulturou). Umělecké obory školy spolupracují s kulturními institucemi města. Žáci navštěvují s pedagogy výstavy, přednášky, představení a koncerty, dny otevřených dveří na středních školách. Zveme mezi nás mladé začínající umělce i profesionály. Pořádáme s nimi besedy pro naše žáky i veřejnost (beseda s fotografem, malířem, houslařem...).

- Významným počinem jsou společné akce všech oborů, při kterých každý nahlédne do práce druhého oboru, hledáme propojení či vzájemnou inspiraci. Z těch hlavních je to jarní všeoborový koncert. Pro děti z mateřských škol připravujeme vánoční a komponované pořady, kde hravou formou poznávají hudební nástroje, jednoduché taneční hry, písničky, básničky, oblíbenými jsou domalovánky.
- ORGANUM REGIUM je název mezinárodní soutěže pro žáky ZUŠ ve hře na varhany. Od roku 2008 škola organizuje tuto soutěž ve dvouletém cyklu. Je jedinou soutěží v naší republice pro mladé varhaníky. Každý rok je naše škola organizátorem některého okresního kola soutěže ZUŠ. Celkem 7x jsme připravovali ústřední kolo ve hře na klavír a celostátní přehlídku tanečních oborů.
- Škola pravidelně spolupracuje s organizacemi, které se starají o zdravotně znevýhodněné spoluobčany. Významnou akcí v této oblasti je každoroční spolupráce tanečního oboru se stacionářem Mirea.
- Spoluprací s jinými organizacemi (Magistrát města Pardubic, Europe Direct Pardubice, Centrum na podporu integrace cizinců, Kulturní centrum Pardubice aj.) připravujeme Multikulturní týden, kde se veřejnost setkává s jinými kulturami, jejich zvyky, životem

menšin žijících v našem městě. Festival Zrcadlo umění je zase skutečným zrcadlem uměleckých žánrů. Během tří dnů se představí veřejnosti soubory, skupiny, žáci škol, sbory, divadelní spolky, orchestry ve svých vystoupeních, pořádají se semináře a dílny.

- Jedním z našich cílů je spolupracovat, informovat a zároveň přijímat připomínky či náměty od rodičů našich žáků. Úzká spolupráce s rodiči vyústila v pravidelném pořadu Hraje celá rodina. Ve svém vstupu si zástupci jedné rodiny připraví krátké vystoupení – náš žák se svým sourozencem, rodičem či prarodičem nebo zahrají všichni společně.
- RVHV – spolupráce se Základní školou Polabiny II
Od 1. 9. 1987 naše škola zabezpečuje hudební vzdělávání žáků ve třídách ZŠ s rozšířenou výukou hudební výchovy (RVHV). Základní škola v Polabinách II, Prodloužená ul. je jedinou školou v okrese Pardubice, která se v současné době specializuje na výuku rozšířené hudební výchovy. Každá hudební třída má 2 – 3 hodiny hudební výchovy týdně a 2 hodiny nepovinného sborového zpěvu.
Žáci docházejí v 1. třídě do ZUŠ na jednu vyučovací hodinu taneční a rytmické průpravy, ve 2. pololetí nastupují do nástrojových kroužků. Ve hře na zvolený nástroj pokračují během školní docházky.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Budovy

Škola nevlastní jednu centrální budovu. Od počátku vzniku provází chod školy problém s prostorami. Má celkem 7 pracovišť v prostorách základních škol, gymnázia, budovách Magistrátu města Pardubic a soukromého subjektu.

Přehled oborů na jednotlivých pracovištích

v ul. Lonkova – hudební a taneční obor,

v ul. Nová – výtvarný obor,

v ul. Kosmonautů – hudební a literárně-dramatický obor (nové samostatné prostory LDO)

v budově Gymnázia ul. Mozartova – hudební a taneční obor

v budově ZŠ Dubina ul. E. Košťála – hudební, taneční a výtvarný obor

v budově ZŠ Svítkov – hudební a výtvarný obor

v budově ZŠ Lázně Bohdaneč – hudební obor

Vybavení pracovišť a oborů

I přes složitou prostorovou situaci je škola dobře vybavená. Na začátku každého školního roku je proveden soupis požadavků jednotlivých oborů. Podle stavu finančních prostředků pak dochází k nákupu nového vnitřního vybavení, hudebních nástrojů, k zajištění oprav, ladění klavírů apod. Škola zapůjčuje hudební nástroje zdarma.

ZUŠ Lonkova

Sídlí zde ředitelství školy - kancelář ředitelky a zástupce školy, ekonomky a mzdové účetní, školnice školy. Kanceláře jsou vybaveny počítači, notebooky, je zde barevná a černobílá kopírka pro potřeby vedení i pedagogů, skladovací prostory, sbírky nástrojů a zázemí pro taneční obor.

Vybavení hudebního oboru:

11 učeben pro pedagogy HO

1 učebna hudební nauky

1 sál s kapacitou 120 míst, pódium, zákulisím šatna

- sbírka smyčcových nástrojů (housle, violy, violoncella, kontrabasy)
- dechových nástrojů (zobcové, příčné flétny, hoboje, klarinety, fagoty, saxofony, trubky, pozoun)
- akordeony
- Orffovy nástroje
- v každé učebně je klavír nebo pianino
- 2 clavinovy

- třída HN - video, TV, CD –DVD stereo
- kamera, fotoaparát
- knihovna HO
- notový archív

Vybavení tanečního oboru:

2 šatny

společný sál využívá i TO k výuce

- televize, video, CD-DVD stereo, dataprojektor
- kamera, fotoaparát
- sklad kostýmů
- knihovna a archív CD, DVD

ZUŠ Polabiny II ul. Kosmonautů

Vybavení hudebního oboru:

8 učeben

zkušebna pro soubory a orchestry

kuchyňka

- varhany
- v každé učebně kromě kytarové je klavír nebo pianino
- bicí nástroje
- kytary
- kopírka
- notové archívy

Vybavení literárně–dramatického oboru:

velká učebna

divadelní sál pro cca 70 diváků

kuchyňka

šatna

skladovací prostory

- fotoaparát, DVD, CD přehrávač, TV
- počítač
- světelný park
- knihovna

ZUŠ Polabiny II ul. Nová Vybavení výtvarného oboru:

třída s velkými stoly

- počítač, tiskárna, dataprojektor a interaktivní tabule

třída s malými stolky

třída vybavená malířskými stojany

- skříňka s přístroji

šatna a sklad na výtvarný materiál

prvním poschodím prochází chodba, která slouží jako Galerie Chodba

2 funkční grafické lisy

třída dílenského typu vybavená modelovacími stojany a bednou se sochařskou hlinou, stolem

s náradím, ponkem

knihovna

- kopírka, počítač, notebooky

ZUŠ Polabiny ul. Mozartova Vybavení hudebního oboru:

5 učeben

- třídy jsou vybaveny klavírem nebo pianinem
- notový archív
- clavinova
- Orffovy nástroje
- kopírka
- počítač

Vybavení tanečního oboru:

2 taneční sály

kabinety se sklady kostýmů

- televize, video, CD-DVD stereo
- 2 pianina

ZUŠ Dubina Vybavení hudebního oboru:

2 učebny

- piano
- Orffovy nástroje

Vybavení tanečního oboru:

1 taneční sál

kabinet se sklady kostýmů

- televize, video, CD-DVD stereo
- klavír
- clavinova
- šicí stroj

Vybavení výtvarného oboru:

1 učebna
kabinet

- notebook

ZUŠ Bohdaneč

Vybavení hudebního oboru:

1 učebna

- piano
- Orffovy nástroje

ZUŠ Svítkov

Vybavení hudebního oboru:

2 učebny

- piano
- Orffovy nástroje

Vybavení výtvarného oboru:

1 učebna

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

- Nabízíme široké spektrum výuky ve čtyřech uměleckých oborech: hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém.
- Klademe důraz na provázanost a spolupráci jednotlivých oborů, která ústí do společných projektů a všeoborových koncertů.
- Vedeme žáky k individuálnímu projevu, ale i ke kolektivní tvůrčí činnosti.
- Vychováváme mladého člověka prostřednictvím umění ke smyslu pro řád, harmonii a svobodnou kreativitu.
- Motivujeme žáky k rozvinutí své další umělecké činnosti.
- Pomáháme jim vytvořit si správný žebříček hodnot.
- Klademe důraz na přátelské mezilidské vztahy (žák - žák, učitel - žák, učitel - učitel, učitel - rodič).
- Prostřednictvím žáků vtahujeme do činnosti školy i rodiče, zajímají nás jejich názory, nasloucháme jim.
- Vedeme tvůrčí dialog s kulturními institucemi a uměleckými osobnostmi.

3.2 Vize školy

Budeme i nadále:

- vychovávat žáka s vlastním názorem, dovednostmi a postojem k umění a životu vůbec, zprostředkovávat mu zážitky z oblasti profesionální kultury,
- pokračovat v úspěšných projektech školy (Všeoborový koncert, Hraje celá rodina aj.),
- úzce spolupracovat s MŠ s cílem oslovit potencionální zájemce o výuku,
- rozvíjet spolupráci s dalšími stupni školství (ZŠ, SŠ), a to především nabídkou akcí uměleckých oborů školy, výchovných programů, projektů, představení a výstav,
- podporovat sebevzdělávání pedagogů na regionální a celostátní úrovni, sledovat vývoj, nové metody a formy výuky v současné pedagogice, jejich aktivní účast v uměleckých radách a poradních orgánech,
- podporovat vlastní uměleckou činnost pedagogů,
- udržovat kontakty s bývalými žáky školy, dnes výkonnými umělci, formou výstav a koncertů,
- zviditelňovat práci školy směrem k veřejnosti a dále pokračovat ve spolupráci s Magistrátem města Pardubic, s kulturními institucemi města a dalšími partnery školy,
- ve spolupráci se zřizovatelem zlepšovat prostorové podmínky pro výuku,
- trvale rozvíjet pozitivní klima ve škole i mimo ni.

4. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1 Kompetence k umělecké komunikaci

- Na základě kvalitního odborného vzdělání uplatňujeme vhodné a přiměřené metodické postupy při výuce.
- Seznamujeme se s novými poznatky, které získáváme z nové literatury a odborných seminářů, sledujeme moderní trendy ve výuce a aplikujeme je do výuky.
- Dokážeme pracovat s žáky ve skupině i s každým jednotlivcem a volíme adekvátní prostředky k dosažení zvolených cílů.
- Upevňujeme a prohlubujeme získaný zájem, podporujeme vlastní vyjádření a tvořivost žáků.
- Učivo vysvětlujeme srozumitelně, úměrně vývojovému stupni žáka, získané vědomosti si ihned ověříme v praxi.
- Rozvíjíme všestranně tvůrčí schopnosti žáků a vytváříme dostatečný prostor pro rozvoj jejich osobnosti na veřejných vystoupeních, popř. na soutěžích a přehlídkách.
- Seznamujeme žáky s uměním a učíme je rozpoznávat umělecké hodnoty.
- Aktivní účastí na akcích školy vedeme žáky k jejich seberealizaci, vlastnímu uměleckému vyjádření a sebereflexi.
- Snažíme se o příjemnou a tvůrčí atmosféru ve škole.

4.2 Kompetence osobnostně sociální

- Respektujeme individualitu žáka úměrně jeho věku a schopnostem.
- Motivujeme žáky k soustavné a cílevědomé práci vlastním příkladem.
- Diskutujeme s žáky a vedeme je k sebehodnocení i k toleranci k odlišným názorům.
- Učíme žáky správným studijním návykům (trpělivosti, vnitřní kázi, vytrvalosti) a společenskému cítění (zodpovědnosti, vzájemné pomoci a spolupráci).
- Rozvíjíme optimální vztah mezi učitelem a žákem.
- Vedeme žáky k využívání získaných návyků a dovedností i mimo školu.
- Snažíme se rozvíjet osobnost žáka ve spolupráci s jeho rodinou (návštěva akcí školy od vernisáží, koncertů a vystoupení až po koncert hudebního oboru Hraje celá rodina).

4.3 Kompetence kulturní

- Učíme žáky vnímat a rozlišovat umělecké a kulturní hodnoty, rozvíjíme u nich smysl pro kvalitu.
- Sledujeme vývoj osobnosti žáka po dobu jeho docházky do ZUŠ. Předáváme mu co nejvíce informací k obohacení jeho vnímání světa a pozitivně ovlivňujeme jeho vztah ke kultuře a životním hodnotám. Podporujeme a vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce na veřejnosti.
- Podporujeme mezioborovou spolupráci (vystoupení na vernisážích, společné koncerty a projekty).
- Učíme žáky získávat informace o odrazu životního stylu v jednotlivých etapách vývoje umění.
- Motivujeme žáky k návštěvě kulturních pořadů a akcí školy.
- Provádíme rozbory individuálních i kolektivních vystoupení a diskutujeme s žáky o navštívených pořadech.
- Snažíme se, aby žáci měli na základě uměleckého vzdělání bohatší strukturu citových vjemů, vážili si uměleckých děl, historických památek, přírody a samotného člověka.

5. HUDEBNÍ OBOR

Výuka na hudebním oboru probíhá v řadě odborných předmětů, ve kterých se intenzivním aktivním provozováním hudby získávají, prohlubují a rozšiřují hudební znalosti a dovednosti. Průpravu k vlastnímu studiu na hudebním oboru představuje přípravná hudební výchova a příprava hry na nástroj, kde se hravým způsobem ověřují a upevňují předpoklady a zájem žáků o studium. Pomocí různých hudebních a pohybových her se také zjišťuje oprávněnost volby hlavního předmětu.

V hlavním předmětu se žáci učí během I. stupně zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje nebo zpěvu tak, aby jim byl prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci sólových, ansámblových a komorních skladeb. Žáci se seznamují postupně s hudební literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť a pronikají do základů jednoduchých doprovodů a improvizace. Na I. stupeň navazuje studium II. stupně a podle zájmu lze pokračovat ve studiu pro dospělé. Důležitou složkou každého hudebníka je průprava k souhře, ať již jde o čtyřruční hru (klavír), hru v souborech, orchestru, komorních skupinách nebo pěveckém sboru.

Organizace a realizace studia:

- přípravné studium (1 – 2 roky)
- I. stupeň (7 let)
- II. stupeň (4 roky)
- studium pro dospělé (4 roky)

Talentovaným žákům poskytuje škola na základě doporučení učitele hlavního předmětu a předmětové komise výuku se zvýšeným počtem hodin.

K výuce hlavního předmětu patří i výuka hudební nauky.

Pro všechny absolventy hudebního oboru by mělo být cílem dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby byli schopni samostatně hrát na svůj nástroj či zpívat a studovat nové skladby.

Spolupráce se ZŠ Polabiny II – systém tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy (RVHV)

Početnou skupinu žáků ZUŠ tvoří žáci Základní školy s rozšířenou výukou hudební výchovy v Pardubicích-Polabinách, Prodloužená ulice. V rámci systému RVHV dochází žáci do ZUŠ na výuku hry na nástroj. Ostatní předměty (hudební nauka a sborový zpěv) absolvují v rámci školního rozvrhu na ZŠ.

5.1 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova I (PHV I)

V PHV I se hravou formou podchycuje zájem dětí o hudbu a na základě daných předpokladů jsou rozvíjeny hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivizuje se a podněcuje tvořivost dětí v pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činnostech. Instrumentální složka je zastoupena hrou na housle, na nichž se vytříbí rytmické cítění a jemná motorika. Od 2. pololetí jsou žáci dle zájmu, schopností a dovedností zařazováni na hru na jednotlivé nástroje.

Učební plán pro PHV I (pro 5leté a předškolní děti)

Předmět	I. pololetí	II. pololetí
Přípravná hudební výchova I	1,5	1
Příprava hry na nástroj*	-	0,5 - 1*
Celkový počet hodin týdně	1,5	1,5 - 2

* Příprava hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků.

Učební osnovy pro předmět Přípravná hudební výchova I

Žák

- umí vyjmenovat hudební abecedu
- zná rytmické hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- používá deklamaci
- cítí těžkou dobu ve 2/4 a 3/4 taktu
- rozliší silně a slabě
- pozná zpomalení a zrychlení a je schopen je pohybově vyjádřit
- reaguje na změny tempa
- má uvolněné držení těla a paží při pohybu a hře na nástroj
- rozliší výšku tónů v grafickém zápisu i sluchově
- zná hudební pojmy říkadlo, píseň, zvuk, tón, takt, taktová čára
- reaguje na dirigentská gesta
- pozná předehtu, mezihru, dohru
- zapíše do široké notové osnovy notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou
- intonačně se orientuje v pětitónové řadě
- zapíše do široké notové osnovy noty c1 – c2 jako noty celé
- umí zopakovat rytmicky a melodicky krátký motiv
- pohybem rozliší pochod a třídobý tanec
- zazpívá krátkou jednoduchou jednohlasou píseň

Učební osnovy pro předmět Příprava hry na nástroj

Žák

- se seznamuje s vybraným hudebním nástrojem
- zná jednotlivé části nástroje
- umí správně uchopit nástroj, případně se k němu posadit
- zvládá základní návyky potřebné ke hře na nástroj

Podrobné učební osnovy viz Příprava hry na nástroj v jednotlivých studijních zaměřeních.

5.2 Studijní zaměření Přípravná hudební výchova II (PHV II)

Cílem je podchytit zájem dětí o hudbu a na základě daných předpokladů rozvíjet hudební schopnosti, dovednosti a návyky, aktivizovat a podněcovat tvořivost dětí v pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činnostech.

Učební plán pro PHV II (pro 6leté děti s docházkou do ZŠ)

Předmět	I. pololetí	II.pololetí
Přípravná hudební výchova II	1	1
Příprava hry na nástroj*	0,5 - 1*	0,5 - 1*
Celkový počet hodin týdně	1,5 - 2	1,5 - 2

* Příprava hry na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků.

Učební osnovy pro předmět Přípravná hudební výchova II

Náplň učebních osnov pro PHV II je stejná jako pro PHV I, ale s jinými metodickými postupy adekvátními věkové skupině žáků.

Žák

- umí vyjmenovat hudební abecedu
- zná rytmické hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- používá deklamaci
- cítí těžkou dobu ve 2/4 a 3/4 taktu
- rozliší silně a slabě
- pozná zpomalení a zrychlení
- reaguje na změny tempa
- rozliší výšku tónů v grafickém zápisu i sluchově
- zná hudební pojmy říkadlo, píseň, zvuk, tón, takt, taktová čára
- reaguje na dirigentská gesta
- pozná předehtu, mezihru, dohtu
- zapíše do široké notové osnovy notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou
- intonačně se orientuje v řadě osmi tónů dle posazení hlasu
- zapíše do široké notové osnovy noty c1 – c2 jako noty celé
- umí rytmicky a melodicky zopakovat krátký motiv
- zazpívá jednoduchou jednohlasou píseň

Učební osnovy pro předmět Příprava hry na nástroj

Žák

- se seznamuje s vybraným hudebním nástrojem
- zná jednotlivé části nástroje
- umí správně uchopit nástroj, případně se k němu posadit
- zvládá základní návyky potřebné ke hře na nástroj

Podrobné učební osnovy viz Příprava hry na nástroj v jednotlivých studijních zaměřeních.

5.3 Studijní zaměření Hudební nauka

Učební plán Hudební nauky

- viz. učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hudební nauka

1. ročník

Žák

- zná hodnoty a názvy not a pomlk
- zná noty g - c3 v houslovém klíči jménem a umí je zapsat do široké notové osnovy
- zná noty c - c1 v basovém klíči jménem a umí je zapsat do široké notové osnovy
- cítí těžkou dobu ve 2/4 a 3/4 taktu
- zná funkci posuvek a umí číst noty s křížky a béčky
- zná vzdálenosti celého tónu a půltónu
- zná stupnici C dur
- rozliší dynamiku: p, f, mf, crescendo, decrescendo
- ovládá pojmy: nota, notová osnova, takt, taktová čára, dvojitá taktová čára, repetice, pomocné linky, houslový klíč, basový klíč, tón, zvuk, vlastnosti tónu, legato, staccato, ligatura, koruna
- používá tečku u noty
- pozná sluchem hudební nástroje
- rozezná hudbu vokální a instrumentální
- rozpozná kontrasty v hudbě
- umí intonovat durový kvintakord s oporou v lidových písních
- ví, kdo byli B. Smetana a A. Dvořák

2. ročník

Žák

- zatleská různé rytmické modely s probranými hodnotami not
- určí délku not: šestnáctinová, osminová, čtvrtě s tečkou, osminová s tečkou
- vyjmenuje 4# a 4b v předznamenání
- sestaví durovou stupnici
- poslechem rozezná durovou a mollovou stupnici
- umí určit vzdálenosti intervalů prima – oktáva
- rozliší na klaviatuře celý tón a půltón
- ovládá pojmy: D. C. al Fine, předtaktí, stupnice x tónina, oktávy (malá, jednočárkovaná, dvoučárkovaná)
- hrající podle basového klíče se orientuje v rozsahu C – d1
- zapíše podle sluchu krátký rytmický model z probraných rytmických hodnot
- sluchově rozliší souzvuk dvou a tří tónů

3. ročník

Žák

- ovládá tóny v rozsahu dle nástrojového zařazení
- zatleská rytmický model trioly a synkopy
- zná základní intervaly a umí je utvořit

- rozliší teoreticky stavbu mollových stupnic
- se seznámí se solmizační řadou
- zná stavbu kvartového a kvintového kruhu
- z grafického zápisu pozná obraty T5
- sluchově rozliší T5 dur a moll, sólový nástroj a orchestr
- samostatně dokáže vypracovat zadaný úkol, otázku

4. ročník

Žák

- utvoří základní intervaly a intervaly malé
- sestaví durové a mollové stupnice
- určí paralelní a stejnojmenné stupnice
- ovládá enharmonickou záměnu
- transponuje
- určí tóny T, S, D
- tvoří obraty T5 v durových stupnicích
- zatleská rytmické modely se synkopou, osminovou notu s tečkou
- pozná v notovém zápisu melodické ozdoby
- sluchem rozezná základní intervaly
- rozezná strunné nástroje
- ovládá pojmy: ND, Rudolfinum, Česká filharmonie, festival Pražské jaro, státní hymna
- umí zařadit tempová označení grave, largo, lento, adagio, andante, moderato, allegretto, allegro, vivace, presto, prestissimo, accelerando, ritardando, a tempo
- zná rozdělení hlasů
- rozliší umělou a lidovou píseň
- je schopen ohodnotit svoji práci a své znalosti

5. ročník

Žák

- se orientuje v rytmickém dvojhlasu
- sestaví durový, mollový, zmenšený a zvětšený kvintakord
- tvoří akordy na T, S, D
- zná intervalové složení D7
- zná stavbu hudebních forem: téma, motiv, variace, menuet, rondo, třídílná sonátová forma
- rozliší polyfonii a homofonii
- zná pojmy opera, opereta, muzikál
- je schopen ohodnotit svoji práci a své znalosti
- účastní se koncertů školy a společně je za pomoci vyučujícího hodnotí

6. ročník

Žák

- má přehled o časové linii hudebních období, seznamuje se s významnými interprety svého nástroje
- zná složení formy rondo, variace, menuet
- umí rozlišit pojem modulace a vybočení
- transponuje melodii a akordy

- pozná probírané akordy dle intervalového složení
- umí vnímat hudbu
- je schopen hodnotit kvalitu hudby
- účastní se koncertů školy a je schopen zhodnotit daný program
- spolupracuje na projektech a aktivně se jich účastní
- zodpovědně přistupuje k tvorbě společného projektu

5.4 Studijní zaměření Hra na klavír (I. stupeň)

Pod odborným vedením pedagoga žák získá základy klasické výuky klavírní hry a dle svých schopností se naučí interpretovat skladby různých stylových období. Učitel prostřednictvím výuky klavírní hry rozvíjí v žákovi volní vlastnosti (pracovitost, trpělivost, samostatnost, zodpovědnost...) a podstatně přispívá k jeho pozitivnímu duševnímu rozvoji. Klavír je nástroj širokého uplatnění. Bývá součástí nejrůznějších komorních seskupení. Používá se v klasické, jazzové i moderní hudbě. Je nezbytnou potřebou hudebních skladatelů, dirigentů, hudebních vědců, ale i učitelů MŠ a ZŠ. Žáci s mimořádnými předpoklady k sólové hře mohou pokračovat po ukončení ZUŠ na středních a vysokých školách uměleckého zaměření. Pro svoji univerzálnost je klavír jedním z nejrozšířenějších nástrojů mezi amatérskými hudebníky. Je podmínkou, aby měl každý žák k dispozici akustické piano.

Příprava hry na nástroj

Žák

- dbá na správné sezení u nástroje a uvolnění celého hracího aparátu
- se orientuje na klaviatuře
- zvládá úhoz portamento
- hraje jednoduchou píseň a transponuje ji

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět* :							
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Komorní hra	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
Orchestrální hra	2	2	2	2	2	2	2
Klavírní seminář	-	-	-	-	-	-	1
Klavírní improvizace doprovodu	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	1,5 - 3

* Žák v průběhu I. stupně vyčerpá nejméně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů, jejichž výběr mu po dohodě se zákonnými zástupci a žákem určí třídní učitel a schválí ředitel školy. Celkový počet vyučovacích hodin za I. stupeň musí být nejméně 16.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na klavír

1. ročník

Žák

- užívá základních pianistických znalostí a dovedností
- koordinuje hru oběma rukama
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- uplatní hru dvojhmatů
- spojí notový zápis s orientací na klaviatuře
- doprovodí lidovou píseň pomocí T, D
- při hře používá základní dynamiku

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic dur přes 2 oktávy PP a trojhlasý kvintakord k dané stupnici
- používá základní druhy úhozu (legato, staccato, portamento) ve větším tónovém rozsahu při hře harmonického vícehlasu
- vědomě a účelně využívá elementární výrazové prostředky k vyjádření emocí, charakteru a stylu skladby
- zvládá hru z paměti jednoduchých skladeb
- hraje lidovou píseň s jednoduchým doprovodem

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic dur i moll přes 2 oktávy PP a trojhlasý kvintakord s obraty k dané stupnici
- je schopen uvědomělého tvoření tónu na základě zvukové představy a následné sluchové kontroly
- zdokonaluje prstovou techniku pomocí rytmických, úhozových a dynamických variant
- samostatně čte a zahraje jednoduchý notový zápis
- interpretuje nejméně 1 skladbu z paměti
- používá pedál současný, případně synkopický

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech
- je schopen vyjádřit náladu skladby základními výrazovými prostředky přiměřeně své vyspělosti
- hraje jednoduché doprovody s využitím základních harmonických funkcí (T, S, D)

- užívá jednoduché melodické ozdoby v hraných skladbách
- užívá synkopický pedál
- zvládá hru stupnic dur i moll přes 2 oktávy v rovném pohybu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- k rozvoji pasážové techniky používá hru v rytmických, úhozových a dynamických variantách
- užívá melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent, obal)
- po technické, výrazové a obsahové stránce interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování a agogiku
- je schopen při hře z listu zahrát látku na úrovni 1. ročníku

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll přes 4 oktávy rovným pohybem a čtyřzvuk k dané stupnici
- zvládá velký rozklad přes 2 oktávy rovným pohybem
- interpretuje plasticky jednodušší polyfonní skladby
- při nácviu hry z paměti vědomě využívá všech druhů paměti (sluchovou, zrakovou, motorickou, logickou)
- při studiu skladeb využívá jednoduchého tonálního, harmonického a formálního rozboru

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll kombinovaně a velký rozklad přes 4 oktávy rovným pohybem
- volí vhodné výrazové prostředky podle stylu, charakteru a nálady skladeb
- samostatně vybírá z možností barevné a dynamické škály nástroje
- je schopen při hře z listu zahrát látku na úrovni 2. – 3. ročníku
- samostatně nastuduje adekvátně obtížnou skladbu s využitím všech teoretických znalostí a praktických dovedností

Studium I. stupně žák ukončí veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, kde přednese program odpovídající náročnosti.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Klavírní improvizace doprovodu

Předmět se vyučuje kolektivně jednu hodinu v týdnu. Cílem výuky je pomocí nácviu improvizovaných klavírních doprovodů rozvíjet sluchovou představivost, vynalézavost a fantazii.

4. – 5. ročník

Žák

- používá akordické spoje základních harmonických funkcí s jejich obraty v tóninách do 3 křížků a 1 béčka bez zapojení melodie
- používá klavírní čtyřhlasou úpravu doprovodu v základních hodnotách příslušného taktu bez zapojení melodie
- hraje melodii známé lidové písně podle sluchu a transponuje ji
- tvoří druhý hlas v terciích k hrané melodii lidové písně

6. – 7. ročník

Žák

- používá akordické spoje i vedlejších harmonických funkcí s jejich obraty v tóninách do 4 křížků 2 béček bez zapojení melodie
- používá klavírní čtyřhlasou úpravu doprovodu v podobě rozložených akordů v pravé ruce bez zapojení melodie
- tvoří dvojhlasou úpravu melodie s využitím tercie, sexty nebo jiného intervalu
- doplňuje na metrických těžistiích a při změně harmonie melodie v pravé ruce o tóny příslušného základního trojzvuku
- využívá více druhů charakteristických doprovodů v levé ruce k jednohlasé melodii v pravé ruce

5.5 Studijní zaměření Hra na varhany (I. stupeň)

Žák získá základy hry na klasické varhany. V rámci svých schopností interpretuje varhanní skladby hlavních stylových období.

K rozvoji manuálové techniky a k domácí přípravě žák používá klasické kladívkové piano.

Příprava hry na nástroj

Žák

- dbá na správné sezení u nástroje a uvolnění celého hracího aparátu
- se orientuje na klaviatuře
- zvládá úhoz portamento
- hraje jednoduchou píseň a transponuje ji

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět* :							
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Komorní hra	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
Orchestrální hra	2	2	2	2	2	2	2
Hra na klavír	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
Improvizace, doprovod	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1	0,5 - 1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	2,5 - 4	1,5 - 3

* Žák v průběhu I. stupně vyčerpá nejméně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů, jejichž výběr mu po dohodě se zákonnými zástupci a žákem určí třídní učitel a schválí ředitel školy. Celkový počet vyučovacích hodin za I. stupeň musí být nejméně 16.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25, 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na varhany

1. ročník

Žák

- koordinuje hru oběma rukama na jednom manuále
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- uplatní hru dvojhmatů
- spojí notový zápis s orientací na klaviatuře
- doprovodí lidovou píseň pomocí T, D

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic dur přes 2 oktávy PP zvlášť a trojhlasý kvintakord k dané stupnici
- používá základní druhy úhozu (legato, staccato, portamento) ve větším tónovém rozsahu při hře harmonického vícehlasu
- vědomě a účelně využívá elementární výrazové prostředky k vyjádření emocí, charakteru a stylu skladby
- zvládá hru jednoduchých skladeb z paměti
- hraje lidovou píseň s jednoduchým doprovodem

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- zvládá hru stupnic dur přes 2 oktávy PP dohromady a stupnici moll zvlášť, trojhlasý kvintakord s obraty k dané stupnici zvlášť
- zdokonaluje prstovou techniku pomocí rytmických, úhozových a dynamických variant
- se sám orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- interpretuje nejméně 1 skladbu z paměti
- hraje lidovou píseň v jednoduché dvojhlasé úpravě

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech
- vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky
- využívá základních harmonických funkcí při samostatné hře jednoduchých doprovodů (T, S, D)
- užívá pedál současný
- zvládá hru stupnic dur i moll přes 2 oktávy PP

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- k rozvoji pasážové techniky používá hru v rytmických, úhozových a dynamických variantách
- po technické, výrazové a obsahové stránce interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů se zvláštním důrazem na polyfonní a klasické skladby
- v rámci domácí manuálové přípravy využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku a synkopický pedál
- zvládá hru stupnic dur i moll přes 2 oktávy v rovném pohybu
- je schopen při hře z listu zahrát látku na úrovni 1. ročníku
- manuálovou techniku přizpůsobuje varhannímu úhozu
- hraje na manuále jednoduché kadence v těsné harmonii

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll přes 4 oktávy rovným pohybem a čtyřzvuk k dané stupnici
- zvládá velký rozklad akordů přes 2 oktávy zvlášť
- využívá samostatně pedálovou klaviaturu
- užívá melodické ozdoby (příráz, nátryl, mordent, obal)
- při studiu skladeb využívá jednoduchého tonálního, harmonického a formálního rozboru

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll kombinovaně a velký rozklad přes 2 oktávy rovným pohybem
- aplikuje získané technické a výrazové dovednosti na varhany
- ovládá základní principy registrace
- při hře skladeb uplatňuje varhanní pedál jako prodlevu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně nastuduje adekvátně obtížnou skladbu s využitím všech teoretických znalostí i praktických dovedností

Studium I. stupně žák ukončí veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, kde přednese program odpovídající náročnosti.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Improvizace, doprovod

1. – 3. ročník

Žák

- reprodukuje podle sluchu kratší diatonickou melodii, kterou je schopen melodicky rozvést a ukončit nebo ji transponovat
- rozpozná v písni latentní harmonii T, S
- použije k doprovodu lidové písně jednoduchého ostinata
- podloží danou melodii snadným druhým hlasem

4. – 7. ročník

Žák

- vnímá a uplatňuje latentní harmonii hlavních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje kadenci v těsné harmonii s použitím varhanního pedálu
- doprovodí sólistu, sbor a podobně nacvičeným komponovaným doprovodem pro manuál
- přizpůsobuje registraci doprovodu dynamice doprovázeného partu

5.6 Studijní zaměření Hra na housle (I. stupeň)

Žák dostane během studia základní umělecké vzdělání v klasické hře na nástroj. Zvládne interpretaci skladeb různých stylových období a od vyšších ročníků své znalosti uplatňuje v souborové a později orchestrální hře. Pro potřeby výuky škola bezplatně zapůjčuje nástroje.

Příprava hry na nástroj

Žák

- ovládá držení nástroje a správný postoj při hře
- provede uvolňovací a přípravná cvičení
- zvládá postavení levé ruky ve výchozí poloze
- ve zvoleném prstokladu interpretuje pizzicato jednoduché lidové písně
- zvládá tahy středem smyčce na prázdných strunách

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Souborová hra	-	-	2	2	2	-	-
Orchestrální hra	-	-	-	-	-	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra*	-	-	-	1	1	1	1
Hra na druhý nástroj*	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2	2	4	4	4	4	3

*O zařazení žáka do nepovinného předmětu rozhodne pedagog hlavního oboru po dohodě se žákem a jeho zákonnými zástupci. Schválí ho ředitel školy.

Učební osnovy Souborové a Orchestrální hry jsou k dispozici v kapitolách 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na housle

1. ročník

Žák

- naváže na dovednosti získané v přípravném ročníku
- dovede zahrát jednoduché lidové písně a cvičení ve výchozí poloze ve zvoleném prstokladu
- ovládá hru detaché, legato a jednoduché přechody přes struny
- hraje z not i z paměti

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- ovládá hru v dur, moll prstokladu
- při hře dokáže rozlišit základní dynamické rozdíly
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- hraje smyky detaché, legato, staccato

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- ovládá hru v dalších prstokladech
- hraje jednoduché etudy a přednesové skladby
- hraje stupnice a akordy v rozsahu dvou oktáv v základní poloze dle výběru učitele
- koordinuje pohyb obou rukou, ovládá hru celým smyčcem a jeho částmi
- hraje dvojhlas s použitím prázdné struny
- zvládá hru s dalším nástrojem (duo s učitelem) i nástroji (souborová hra)
- uvolňuje levou ruku pro nácvič vibrata
- hraje drobné skladby z paměti dle svých individuálních schopností

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- dbá na kvalitu tónu
- zvládá hru v různých dynamických odstínech
- zahraje různé kombinace smyků
- využívá znalost všech prstokladů v I. poloze
- příležitostně užívá hru ve III. poloze
- rozvíjí výrazové složky hry s použitím vibrata
- hraje jednoduché skladbičky a písně z listu
- se účastní komorní nebo souborové hry

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- pokračuje v nácvičce hry v polohách a jejich výměn
- nacvičuje spiccato a sautillé
- rozvíjí kvalitu tónu
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře
- zvyšuje technickou zdatnost levé ruky
- uplatňuje intonační sebekontrolu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- zdokonaluje techniku levé a pravé ruky
- rozlišuje slohové období v hraných skladbách
- hraje technicky i výrazově náročnější skladby
- uplatňuje dovednosti v kolektivní hře

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- samostatně zhodnotí vlastní výkon
- orientuje se v notovém zápisu a členění skladeb
- dokáže vnímat odlišnosti výrazových prostředků a dle svých schopností uplatňuje vlastní hudební představy

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením nebo na návrh třídního učitele žák absolvuje závěrečnou zkoušku.

5.7 Studijní zaměření Hra na violu (I. stupeň)

Žák dostane během studia základní umělecké vzdělání v klasické hře na nástroj. Zvládne interpretaci skladeb různých stylových období a od vyšších ročníků své znalosti uplatňuje v souborové a později orchestrální hře. Pro potřeby výuky škola bezplatně zapůjčuje nástroje. Žák přestoupí z nástroje příbuzného – houslí. Přestup probíhá obvykle v 5. nebo 6. ročníku podle fyziologických předpokladů žáka. Využívá a rozvíjí již získané dovednosti.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violu	-	-	-	-	1	1	1
Hudební nauka	-	-	-	-	1	1	-
Souborová hra	-	-	-	-	2	-	-
Orchestrální hra	-	-	-	-	-	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra *	-	-	-	-	-	1	1
Hra na druhý nástroj*	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	-	-	-	-	4	4	3

* O zařazení žáka do nepovinného předmětu rozhodne pedagog hlavního oboru po dohodě s žákem a jeho zákonnými zástupci. Schválí ho ředitel školy.

Učební osnovy Souborové a Orchestrální hry jsou k dispozici v kapitolách 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na violu

5. ročník

Žák

- zná nástroj i odlišnosti s hrou na housle
- zná altový klíč
- koordinuje pohyby obou rukou
- využívá znalost všech prstokladů v I. poloze

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- zná altový klíč
- orientuje se v notovém zápisu v altovém klíči
- tvoří pěkný violový tón s použitím vibrata a dynamiky
- zvládne výměny do III. polohy a hru ve III. poloze
- zapojuje se do kolektivní hry

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- hraje různé kombinace smyků
- zvyšuje technickou zdatnost levé ruky
- hraje jednoduché dvojhmaty
- hraje technicky i výrazově náročnější skladby
- je plnohodnotným členem v kolektivní hře
- zahraje z listu jednoduché skladby

Studium I. stupně zakončí žák veřejným absolventským vystoupením nebo na návrh třídního učitele žák absolvuje závěrečnou zkoušku.

5.8 Studijní zaměření Hra na violoncello (I. stupeň)

Violoncello je platným členem smyčcových nástrojů nejen historicky, ale i v práci se zvukem a jeho využitím. Pro hlubší sametový tón – podobný lidskému hlasu – je velmi vyhledávaným hudebním nástrojem s všemožným využitím v praktickém hudebním životě. Uplatňuje se nejen jako sólový nástroj, ale i v komorní, souborové a orchestrální hře. Violoncello bývá často (pro výjimečný tón) využíváno i v populární hudbě.

Žák dostane během studia základní umělecké vzdělání v klasické hře na nástroj. Zvládne interpretaci skladeb různých stylových období a od 3. ročníku využívá své znalosti v souborové a později orchestrální hře. Pro potřeby výuky škola bezplatně zapůjčuje nástroje.

Příprava hry na nástroj

Probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu až 1 hodiny týdně (nejdéle 2 roky).

Žák

- ovládá držení nástroje a umí správně u nástroje sedět
- zvládá základní tah smyčcem
- dokáže zahrát pizzicato rytmus lidových písní na prázdných strunách

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Soubořová hra	-	-	-	-	2	-	-
Orchestrální hra	-	-	-	-	-	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra *	-	-	-	-	-	1	1
Hra na druhý nástroj*	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	2	4	4	3

* O zařazení žáka do nepovinného předmětu rozhodne pedagog hlavního oboru po dohodě s žákem a jeho zákonnými zástupci. Schválí ho ředitel školy.

Učební osnovy Soubořové a Orchestrální hry jsou k dispozici v kapitolách 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na violoncello

1. ročník

Žák

- naváže na získané dovednosti v přípravném ročníku
- zvládá stupnice v základní poloze
- hraje v základní poloze i s využitím široké polohy 1. prstem
- zvládá hru legato a hru přes struny
- hraje lidové písně
- hraje z not i z paměti

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- zvládá širokou polohu 4. prstem (ze základní polohy)
- hraje smyky detaché, legato, staccato
- při hře rozlišuje dynamické rozdíly
- zvládá výměnu základní a VII. polohy
- chápe intonační sebekontrolu

- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- zvládá hru vybraných stupnic v rozsahu 2 oktáv
- ovládá hru celým smyčcem a jeho částmi
- orientuje se v V. poloze
- využívá dynamiku – crescendo i decrescendo
- hraje jednoduché etudy
- uvolňuje levou ruku pro nácvik vibrata
- zvládá hru s dalším nástrojem (duo s učitelem) nebo nástroji (souborová hra)
- hraje jednoduché skladby z paměti dle svých individuálních možností

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- zvládá hru v nižších polohách
- ovládá základní smyky a jejich kombinace
- zvládá smyk sautillé
- pracuje s vibratem a dynamickými odstíny
- umí použít přirozené flažolety
- účastní se souborové nebo komorní hry

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- zvládá hru vybraných stupnic ve III. oktávě
- hraje v polohách
- využívá kvalitu violoncellového tónu
- zvládá základní postavení levé ruky v palcové poloze
- orientuje se v tenorovém klíči
- hraje jednoduché party z listu
- ovládá hru jednoduchých dvojhmatů s prázdnou strunou
- uplatňuje intonační sebekontrolu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- zdokonaluje techniku levé a pravé ruky
- upevňuje hru stupnic ve 3. oktávě
- hraje technicky a výrazově náročnější skladby
- používá smyk sautillé a rozumí spiccato
- orientuje se v charakteristice hraných skladeb a různých stylových období
- zvládá naladění nástroje

- své dovednosti uplatňuje v kolektivní hře

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- upevňuje získané dovednosti z minulých ročníků
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- orientuje se v notovém zápisu a členění skladeb
- dokáže samostatně zhodnotit vlastní výkon
- uplatňuje (dle svých možností) vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením nebo na návrh třídního učitele absolvuje závěrečnou zkoušku.

5.9 Studijní zaměření Hra na kontrabas (I. stupeň)

Příprava hry na nástroj

Žák

- popíše nástroj
- se seznamuje a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- rozvíjí své rytmické schopnosti
- dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Orchestrální hra	-	-	-	-	-	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra *	-	-	-	-	-	1	1
Hra na druhý nástroj*	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	2	2	4	3

* O zařazení žáka do nepovinného předmětu rozhodne pedagog hlavního oboru po dohodě s žákem a jeho zákonnými zástupci. Schválí ho ředitel školy.

Učební osnovy Souborové a Orchestrální hry jsou k dispozici v kapitolách 5.25 a 5.26.

1. ročník

Žák

- hraje na prázdných strunách a v půlové poloze na všech strunách v tóninách F dur, B dur, a moll, e moll
- intonuje sluchem, hmatem i zrakem
- používá běžné smyky: celým smyčcem, středem, dolní a horní polovinou smyčce, hru legato na jedné struně
- čte v basovém klíči

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou smyčce smykem legato
- zahraje forte a piano
- hraje v půlové a I. poloze
- čte noty v basovém klíči
- používá tečkovaný rytmus (půlová a čtvrtová s tečkou)
- provede snadnou skladbičku v duu se spolužákem nebo s učitelem

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- kombinuje smyky detaché, legato, staccato
- správně klade prsty levé ruky na struny, bez prolamování a ve správných vzdálenostech
- využívá více odstínů dynamické hry (p, mf, f), crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až II. poloze
- rozumí základním tempovým označením a dokáže je aplikovat při hře (andante, moderato, allegro)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu s doprovodem (na úrovni např. N. Baklanova: Mazurka)

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- tvoří vyrovnaný tón pomocí plynulé výměny smyku
- dokáže vytvořit na jednom smyku crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až III. poloze
- umí vložit do hry další detaily notového zápisu (accelerando, ritardando, fermata)
- hraje složitější rytmické útvary
- využívá tónovou kulturu
- se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- používá různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem, v komorní nebo souborové hře
- ovládá dosud probrané technické prvky
- zdokonaluje vibrio a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibrio a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu (od pp do ff)
- používá obtížnější způsoby smyku (martellé, spiccato)
- používá základní variantu hry v palcové poloze
- se orientuje v zápise a struktuře interpretované skladby
- zahraje z paměti přednesovou skladbu s doprovodem (na úrovni barokní sonáty)

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením nebo na návrh třídního učitele absolvuje závěrečnou zkoušku.

5.10 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu (I. stupeň)

Podle velikosti (a tím i výšky zvuku) rozeznáváme zobcovou flétnu discantovou, sopránovou, altovou, tenorovou, basovou a subbasovou.

Sopránová zobcová flétna je svou velikostí i menší dechovou náročností velmi vhodným nástrojem pro děti od 6 let a tedy i přípravným nástrojem pro ostatní „klasické“ dechové nástroje, které potřebují již větší fyzickou vyspělost. Žák po dosažení této vyspělosti (asi 9. - 10. rok) může zvolit přechod na další dechový nástroj nebo pokračovat ve hře na zobcovou flétnu (obvykle již altovou) jako hlavní nástroj.

V průběhu studia je žák zapojován také do kolektivní výuky (Souborová hra), kde se seznamuje s ostatními typy zobcových fléten a má možnost je využívat. Škola půjčuje nástroje bezplatně.

Nedílnou součástí vzdělání je dále výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

V průběhu studia žák veřejně vystupuje na školních i mimoškolních koncertech.

Příprava hry na nástroj

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 – d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrt'ové hodnoty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

Hra na zobcovou flétnu probíhá individuálně nebo ve skupině 2 – 3 žáků.

* Každý žák během 7letého studia I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat soubořovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1- d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové hodnoty

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- prohlubuje dosažené návyky
- zvládá základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písní a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- ovládá tónový rozsah c1 - a2 diatonicky včetně hmatu fis, cis, gis, b, es
- pracuje na výrazu na vhodných skladbách z těchto oblastí: lidová píseň, renesanční a barokní tanec, moderní skladba
- hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- je schopen hry v duu či triu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- podle fyzické vyspělosti začíná hrát na altovou zobcovou flétnu
- pokračuje-li ve hře na sopránovou flétnu, ovládá chromaticky rozsah dvou oktáv, interpretuje skladby období renesance, baroka (snadnější části sonát), 20. a 21. století
- je schopen na odpovídající úrovni hodnotit svoje i jiné hudební výkony

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- ve hře na altovou flétnu postupně zvládá hru v F ladění
- aplikuje návyky a dovednosti získané ve hře na sopránovou flétnu
- interpretuje snadnější skladby výše uvedených období i vhodné transkripce z dob jiných

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- rozvíjí dále tónovou a prstovou techniku na altové zobcové flétně
- obohacuje svůj tónový rozsah o další hmaty (chromatické tóny)

- podle individuálních schopností střídá F a C ladění (různé druhy fléten)
- dokáže posoudit svoji hru nebo hru spolužáků

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- má zvládnutý rozsah altové flétny chromaticky do f3 (g3)
- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu
- dovede samostatně řešit otázku barokních ozdob, volby tempa, artikulace apod.
- je schopen na odpovídající úrovni interpretovat vybrané skladby základních stylových období tvorby pro tento nástroj (renesance, baroko, 20. a 21. stol.)
- je seznámen se všemi druhy velikostí zobcové flétny, orientuje se v C a F ladění
- je schopen používat v souboru některé z těchto velikostí (minimálně sopránovou, altovou a tenorovou flétanu)

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením nebo na návrh třídního učitele absolvuje závěrečnou zkoušku.

5.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétanu (I. stupeň)

Příčná flétna jako „klasický“ dechový nástroj, vyžaduje od hráče již větší fyzickou vyspělost. Vzhledem ke své velikosti je náročnější na dechovou kapacitu žáka a i na velikost jeho rukou. Tyto předpoklady posoudí učitel tohoto nástroje.

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétanu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Ve fázi přípravného a 1. - 3. ročníku žák postupuje dle studijního zaměření Hra na zobcovou flétanu.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 - d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrté noty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat soubořovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na příčnou flétnu

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové noty

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- prohlubuje dosažené návyky
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písniček a skladeb
- minimálně jednou za rok veřejně vystoupí

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- ovládá tónový rozsah c1 - a2 diatonicky včetně hmatu fis, cis, gis, b, es
- je schopen na odpovídající úrovni pracovat s výrazem na vhodných skladbách z těchto oblastí: lidová píseň, renesanční a barokní tanec, moderní skladba
- hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- je schopen hry v duu či triu
- v případě fyzické vyspělosti začíná hrát na příčnou flétnu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- dokáže popsat nástroj
- si vytváří správné návyky (postoj při hře, držení nástroje)
- umí tvořit tón
- hraje tónová cvičení – dlouhé vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- zdokonaluje dechovou techniku (prohloubení nádechu a výdechu)
- zahraje jednoduchou skladbu či píseň ve zvládnutém tónovém rozsahu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- si postupně rozšiřuje tónový rozsah
- pravidelně hraje tónová cvičení (procvičuje správné tvoření tónu)
- prodlužuje délku výdechu a intenzitu nádechu pomocí dechových cvičení
- rozvíjí cit pro hudební frázi na snadných skladbách různých stylových období

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- dále rozšiřuje tónový rozsah minimálně do c3
- má již vytvořen návyk hraní tónových cvičení (vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu)
- se učí sledovat kvalitu tónu
- dbá na správné frázování
- pokračuje v dechových cvičeních vedoucích k zautomatizování správného žeberně-bráničního nádechu
- je schopen hry v duu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- má zvládnutý tónový rozsah do g3
- v prstové technice zvládá složitější hmatové spoje
- je schopen sebekontroly v intonaci a kvalitě tónu
- je seznámen se skladbami různých stylových období a jejich interpretací s ohledem na své možnosti
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením, na návrh třídního učitele závěrečnou zkouškou.

5.12 Studijní zaměření Hra na hoboj (I. stupeň)

Hoboj (z francouzského hautbois – „vysoké dřevo“) je dvouplátkový dechový nástroj v C ladění. Na hoboj je obecně složitější vytvořit kvalitní tón než například na klarinet nebo příčnou flétnu. V porovnání s těmito nástroji má také pronikavější zvuk. Hoboj nemá hubičku jako klarinet nebo saxofon, místo ní má tzv. strojek tvořený z dvojice úzkých, třtinových plátků.

V současné době se hoboj uplatňuje ve všech hudebních žánrech a to jak v profesionální tak v amatérské oblasti.

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Ve fázi přípravného a 1. - 3. ročníku žák postupuje dle studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho částí, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 – d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrt'ové hodnoty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2

Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat souborovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na hoboj

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové hodnoty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- prohlubuje dosažené návyky
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1- f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písniček a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- ovládá tónový rozsah c1 – a2 diatonicky včetně hmatu fis, cis, gis, b, es
- je schopen na odpovídající úrovni pracovat s výrazem na vhodných skladbách z těchto oblastí: lidová píseň, renesanční a barokní tanec, moderní skladba
- hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti

- je schopen hry v duu či triu
- je seznámen s hoboem, jeho částmi a hobojevým strojkem
- si vytváří pískáním na strojek základní nátiskové dovednosti

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení nástroje a postoj při hře
- je seznámen s funkcí hobojevého strojku a manipulaci s ním
- zvládá nasazení tónu jazykem v rozsahu c1 - g2 (c3)
- využívá hru vydržovaných tónů k tvorbě a upevnění nátisku, rovnoměrnému dýchání
- získává kladný vztah k nástroji především hrou lidových písní a poslechem

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- upevňuje nátisk na vydržovaných tónech, na své úrovni vylepšuje kvalitu tónu, nasazení, intonaci, základní dynamické rozdíly - crescendo, decrescendo
- prohlubuje žeberně-brániční dýchání
- používá ke hře rozsah h – c3, v daném rozsahu hraje v pomalém tempu jednoduché stupnice s akordy, používá artikulace
- rozlišuje hru non legato, legato, staccato, v legatu se zaměřuje na nácvik obtížných spojů
- hraje přednesové skladby (na své úrovni) s klavírem, pokračuje ve hře lidových písní

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- pracuje neustále na upevňování nátisku, zlepšování hobojevého tónu a přesné intonaci
- prohlubuje správné dýchání a hru na „nádech“ doplní o hru na „výdech“
- používá při hře rozsah b – d3 a zlepšuje technickou vyspělost
- dokáže rozlišit základní tempová označení, dynamiku, agogiku, zná základní melodické ozdoby
- dokáže na své úrovni interpretovat obtížnější skladby, vystihnout jejich náladu a sebekriticky zhodnotit svůj výkon

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu a přesnou intonaci
- má vytvořenou představu krásného hobojevého tónu a neustále na něm pracuje
- využívá rozsah nástroje b – e3

- je schopen na odpovídající úrovni interpretovat vybrané skladby základních stylových období
- dokáže se zapojit v komorním souboru, duu, triu

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením. Na návrh třídního učitele absolvuje I. stupeň závěrečnou zkouškou.

5.13 Studijní zaměření Hra na klarinet (I. stupeň)

Klarinet je dřevěný, dechový, jednoplátkový nástroj v B ladění. Uplatňuje se v mnoha žánrech (klasická hudba, folklór, jazz, swing, dechová hudba).

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Ve fázi přípravného a 1. - 3. ročníku žák postupuje dle studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Přípravné studium

Žák

- se připravuje na dechový nástroj zobcová flétna podle osnov Hra na zobcovou flétnu
- osvojuje si základní prvky hry na dechový nástroj
- tvoří tón, správně dýchá, správně drží nástroj

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Jestliže má žák dostatečné fyzické předpoklady, může na doporučení učitele po třech ročnících pokračovat ve hře na klarinet nebo pokračovat ve studiu zobcové flétny.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat souborovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na klarinet

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové noty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- prohlubuje dosažené návyky
- zvládá základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písniček a skladeb
- minimálně jednou za rok vystoupí veřejně

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- ovládá tónový rozsah c1 - a2 diatonicky včetně hmatu fis, cis, gis, b, es
- je schopen na odpovídající úrovni pracovat s výrazem na vhodných skladbách z těchto oblastí: lidová píseň, renesanční a barokní tanec, moderní skladba
- hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- je schopen hry v duu či triu
- v případě fyzické vyspělosti začíná hrát na klarinet

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- se seznámí s nástrojem, jeho vznikem a historií
- popisuje části nástroje, jeho skládání a rozkládání
- osvojuje si základní údržbu nástroje a jeho součástí

- správně drží nástroj, umí správnou polohu prstů
- správně stojí při hře
- správně tvoří tón a užívá v součinnosti jazyk a dech
- procvičuje dýchání na vydržovaných tónech
- procvičuje jazyk na rytmických variacích
- hraje v legatu a detaché v rozsahu e – g2
- hra stupnic do 1# a 1b z not nebo z paměti

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- upevňuje nátisk hrou vydržovaných tónů
- rozšiřuje tónový rozsah od e - c3
- hraje durové stupnice do 2# a 2b s kvintakordy z not nebo z paměti
- hraje mollové stupnice do 1# a 1b s kvintakordy z not nebo z paměti
- procvičuje jednoduché písně a skladby hrou v duu
- rozlišuje dynamické odstíny (p, f)
- je dle možnosti a vyspělosti zařazován do souborů či orchestrů školy

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- upevňuje nátisk hrou vydržovaných tónů nebo procvičuje rytmické variace jazykem na jednom tónu
- rozšiřuje tónový rozsah od e - d3, dle možností nátisku i do e3
- rozlišuje hru detaché, legato, staccato a portamento
- hraje durové stupnice do 3# a 3b s kvintakordy z not nebo z paměti
- hraje mollové stupnice do 2 - 3# a 2 - 3b s kvintakordy z not nebo z paměti
- pozná základy hry dominantních a zmenšených septakordů
- se postupně začleňuje do souborů nebo orchestrů ZUŠ

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- zkvalitňuje tónovou kulturu a tvoření tónu
- rozšiřuje tónový rozsah do e3, při nátiskové dispozici i do f3
- hraje durové stupnice do 4# a 4b s kvintakordy z not nebo z paměti s velkým rozkladem dominantního a zmenšeného septakordu
- hraje mollové stupnice do 3 - 4# a 3 - 4b s kvintakordy z not nebo z paměti
- procvičuje hru v dynamických odstínech (p, mf, f), crescendo a decrescendo
- nacvičuje agogické změny
- procvičuje hru z listu

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením. Na návrh třídního učitele absolvuje I. stupeň závěrečnou zkouškou.

5.14 Studijní zaměření Hra na fagot (I. stupeň)

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 - d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrtové noty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na fagot	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat souborovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na fagot

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení

- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové noty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- prohlubuje dosažené návyky
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písniček a skladeb
- je schopen veřejně vystoupit

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- ovládá tónový rozsah c1 - a2 diatonicky včetně hmatu fis, cis, gis, b, es
- je schopen na odpovídající úrovni pracovat s výrazem na vhodných skladbách z těchto oblastí: lidová píseň, renesanční a barokní tanec, moderní skladba
- hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- je schopen hry v duu či triu
- v případě fyzické vyspělosti začíná hrát na fagot

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- zná historii nástroje, umí ho popsat, sestavit a rozložit
- vytváří si návyk správného držení nástroje a postoje při hře
- pomocí dechových cvičení prodlužuje délku výdechu a intenzitu nádechu
- začíná si utvářet správný nátisk pomocí hraní dlouhých vydržovaných tónů
- zvládá rozsah hry v rámci F – f
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- dokáže zahrát v daném rozsahu lidovou píseň

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- pracuje na rozšiřování tónového rozsahu C – a

- pokračuje v dechových cvičeních vedoucích k automatickému způsobu žeberně – bráničního dýchání
- zvládá v daném rozsahu hru tenuto, legato, staccato
- hraje v základních dynamikách
- zlepšuje tónovou kvalitu
- umí hrát i v osminových hodnotách
- je schopen hry v duu s učitelem
- zvládá elementární hru z listu

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- si rozšiřuje rozsah od B kontra – e1
- zlepšuje kvalitu tónu
- začíná používat hru s vibratem
- dbá na čistotu intonace
- hraje v komorním souboru
- umí samostatně nastudovat snadnou skladbu

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- pracuje na zvukové vyrovnanosti v rámci celého rozsahu nástroje B kontra – c2
- se intenzivně zaměřuje na hru v jednočárkované oktávě
- zvládá hru v tenuto, legatu i staccatu
- zlepšuje kvalitu tónu i za použití pomocných hmatů

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

5.15 Studijní zaměření Hra na saxofon (I. stupeň)

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 - d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň

- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrtové noty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat soubořovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na saxofon

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové noty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- prohlubuje dosažené návyky
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písniček a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- ovládá tónový rozsah c1 - a2 diatonicky včetně hmatu fis, cis, gis, b, es
- je schopen na odpovídající úrovni pracovat s výrazem na vhodných skladbách z těchto oblastí: lidová píseň, renesanční a barokní tanec, moderní skladba
- hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle individuálních schopností jednoduchou skladbu z paměti
- je schopen hry v duu či triu
- v případě fyzické vyspělosti začíná hrát na saxofon

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- zná historii nástroje, umí ho popsat, sestavit a rozložit
- zvládá přípravu plátku na hubičku
- vytváří si návyk správného držení nástroje a postoje při hře
- pomocí dechových cvičení prodlužuje délku výdechu a intenzitu nádechu
- začíná si utvářet správný nátisk pomocí hraní dlouhých vydržovaných tónů
- zvládá rozsah hry v rámci f1 - a2
- hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- dokáže zahrát v daném rozsahu lidovou píseň

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- pracuje na rozšiřování tónového rozsahu c1 - c3
- pokračuje v dechových cvičeních vedoucích k automatickému způsobu žeberně – bráničního dýchání
- zvládá v daném rozsahu hru tenuto a legato
- hraje v základních dynamikách
- zlepšuje tónovou kvalitu
- ovládá hraní tečkovaného rytmu, synkop a triol
- je schopen hry v duu s učitelem
- zvládá elementární hru z listu

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- si rozšiřuje rozsah od b – do d3
- zlepšuje kvalitu tónu
- začíná používat hru s vibratem
- seznamuje s frázováním taneční hudby

- dbá na čistotu intonace
- začíná hrát v souboru
- umí samostatně nastudovat snadnou skladbu

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- pracuje na zvukové vyrovnanosti v rámci celého rozsahu nástroje
- se intenzivně zaměřuje na hru v dvoučárkované oktávě
- zvládá hru v tenutu, legatu i staccatu
- zlepšuje kvalitu tónu i za použití pomocných hmatů
- má zautomatizované návyky v oblasti frázování taneční hudby

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

5.16 Studijní zaměření Hra na lesní roh (I. stupeň)

Lesní roh (horna) je dechový nástroj velmi širokého uplatnění. Má své pevné místo v dechových, komorních a hlavně symfonických orchestrech.

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 – d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrt'ové hodnoty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2

Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat souborovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5. 25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na lesní roh

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopránová zobcová flétna)
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové hodnoty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopránová zobcová flétna)
- prohlubuje dosažené návyky v oblasti pravidelného dýchání
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písní a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit
- je seznámen s lesním rohem a nátrubkem (tzv. „bzučení“), pokud to fyziognomie dovolí

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- podle fyzické vyspělosti začíná hrát na lesní roh
- zná části nástroje, držení při hře, dále rozvíjí techniku dýchání
- pracuje na nasazení nátrubku na rty a rozechvívá rty pod nátrubkem (tzv. „bzučení“)
- zlepšuje výdrž a nátiskovou jistotu pravidelnou domácí přípravou
- je schopen kultivovaných vydržovaných tónů
- umí jednoduchou lidovou píseň

- dle svých nátiskových možností zvládá základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané ve 3. ročníku, pokud již začal hrát na lesní roh
- rozvíjí techniku správného bráničně-žebního dýchání
- pravidelnou domácí přípravou zdokonaluje techniku hry a nátiskovou výdrž
- hraje základní tóny stupnice F dur dle svých nátiskových možností
- umí lidové písně a lehčí etudy dle svých dosažených dovedností
- hraje základní retné vazby alikvotních tónů v pomalém tempu
- je schopen hodnotit na odpovídající úrovni svoje výkony

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- zvládá retné vazby dle svých možností (práce jazyka tu, tá, tý, tí)
- pravidelně upevňuje dechovou a nátiskovou jistotu (nátisková hygiena)
- je schopen souhry s dalším nástrojem v duu
- procvičuje retné vazby ve svém rozsahu, legato v půlových hodnotách
- hraje dur stupnice a akordy (do 2# a 2b) ve své rozsahu v půlových hodnotách v pomalém tempu
- hraje základní etudy a lehčí přednes je podřízen jeho nátiskovým možnostem
- je schopen svoji interpretaci na své úrovni ohodnotit

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- rozvíjí dále tónovou a prstovou techniku
- pravidelnou přípravou a hrou nátiskovým cvičením rozvíjí svůj tónový rozsah
- má zvládnuté základní retné vazby ve svém rozsahu v půlových hodnotách
- procvičuje ve svém rozsahu stupnice a akordy dur v půlových hodnotách (do 4# a 4b)
- umí zahrát základní etudy, lehčí přednesy s doprovodem, lidové písně z paměti
- při hře používá dynamické odstínění (crescendo, decrescendo)
- dbá na lehkost hry od nádechu až po zakončení frází
- se zapojuje do souborové či komorní hry po doporučení učitele
- dokáže posoudit kvalitu své hry nebo hru spolužáků

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- soustavně buduje rozsah a nátiskovou výdrž
- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu

- je zapojen do samotného výběru jemu nejvíce fungujících nátiskových cvičení
- hraje dur a moll stupnice (do 4# a 4b) v rychlejším tempu, akordy v rozsahu svých možností
- je schopen interpretovat na odpovídající úrovni přednesovou skladbu s doprovodem (zkouší event. z paměti)
- umí zahrát základní etudy s odlišnou tematikou a zodpovědně se připravit na vystoupení
- hraje kultivovaným tónem s dynamikou, cítí hudební frázi
- se zapojuje do souborové, komorní či orchestrální hry po doporučení učitele
- je schopen ohodnotit svůj výkon nebo hru spoluhráčů
- prohlubuje svůj vztah k nástroji a odhodlání k dalšímu studiu (II. stupeň)

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

5.17 Studijní zaměření Hra na trubku (I. stupeň)

Trubka je dechový nástroj velmi širokého uplatnění. Základem je hra na B trubku, existují další ladění jako je C, D/Es a typy např. B/A trubka piccolo, kornet, křídlovka a další. Liší se tvarem, velikostí, užitím i typem mechaniky (písty nebo ventily). Trubka má své pevné místo v komorních a symfonických orchestrech, v jazzu a taneční hudbě, včetně dechových souborů udržujících lidové tradice.

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 – d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrt'ové hodnoty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2

Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Příprava ke studiu	-	-	-	-	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele a žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat souborovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na trubku

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopránová zobcová flétna)
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- orientuje se ve čtení not a pomk v taktu C, 3/4
- po rytmické stránce hraje celé až osminové hodnoty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopránovou zobcovou flétnu)
- prohlubuje dosažené návyky v oblasti pravidelného dýchání
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písní a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit
- je již seznámen s trubkou a nátrubkem (tzv. „bzučení“), pokud fyziognomie dovolí

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- podle fyzické vyspělosti začíná hrát na trubku
- zná části nástroje, držení při hře, dále rozvíjí techniku dýchání
- pracuje na nasazení nátrubku na rty a rozechvívá rty pod nátrubkem (tzv. „bzučení“)
- pravidelnou domácí přípravou zlepšuje výdrž a nátiskovou jistotu
- je schopen vydržovaných tónů ušlechtilé kvality

- umí jednoduchou lidovou píseň
- dle svých nátlkových možností zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizaci prstů)

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané ve 3. ročníku, pokud již začal na trubku
- rozvíjí techniku správného bráničně-žebního dýchání
- rozlišuje hru tenuto, legato, staccato a zná základní prstoklady v rozsahu g - e2
- pravidelnou domácí přípravou zdokonaluje techniku hry a nátlkovou výdrž
- umí lidové písně a lehčí etudy dle svých dosažených dovedností
- hraje základní retné vazby alikvotních tónů v pomalém tempu
- je schopen na odpovídající úrovni hodnotit svoje výkony

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- zvládá retné vazby dle svých možností (práce jazyka tu, tá, tý, tí)
- pravidelně upevňuje dechovou a nátlkovou jistotu (nátlková hygiena)
- je schopen souhry s dalším nástrojem v duu
- procvičuje retné vazby ve svém rozsahu, legato v půlových hodnotách
- hraje dur stupnice a akordy (do 2# a 2b) ve svém rozsahu v půlových hodnotách v pomalém tempu
- hraje základní etudy a lehčí přednes je podřízen jeho nátlkovým možnostem
- se zapojuje do kolektivní interpretace po doporučení učitele
- je schopen svoji interpretaci na své úrovni ohodnotit

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- rozvíjí dále tónovou a prstovou techniku, hru tenuto, legato, staccato a portato
- pravidelnou přípravou a hrou nátlkovým cvičením rozvíjí svůj tónový rozsah
- má zvládnuté základní retné vazby ve svém rozsahu v půlových hodnotách
- procvičuje ve svém rozsahu stupnice a akordy dur v půlových hodnotách (do 4# a 4b)
- umí zahrát základní etudy, lehčí přednesy s doprovodem, lidové písně z paměti
- při hře používá dynamické odstínění (crescendo, decrescendo)
- dbá na lehkost hry od nádechu až po zakončení frází
- se zapojuje do souborové či komorní hry po doporučení učitele
- dokáže posoudit kvalitu své hry nebo hry spolužáků

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- soustavně buduje rozsah a nátlkovou výdrž

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu
- je zapojen do samotného výběru jemu nejvíce fungujících nátiskových cvičení
- zná dur a moll stupnice (do 4# a 4b) a akordy v rozsahu svých možností, v rychlejším tempu
- je schopen interpretovat na odpovídající úrovni přednesovou skladbu s doprovodem (zkouší event. z paměti)
- umí zahrát základní etudy s odlišnou tematikou a zodpovědně se připravit na vystoupení
- využívá dynamiku, smysl pro ušlechtilý tón a hudební frázi
- se zapojuje do souborové, komorní či orchestrální hry po doporučení učitele
- je schopen ohodnotit svůj výkon nebo hru spoluhráčů
- prohlubuje svůj vztah k nástroji a odhodlání k dalšímu studiu (II. stupeň)

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Příprava ke studiu

Do výuky tohoto předmětu se zařazují nadaní uchazeči o studium na konzervatoři nebo na jiném typu školy s hudebním zaměřením. Studium je zaměřeno na hlasovou výchovu, rozvoj hudebních znalostí a dovedností, studijně volných předpokladů a kulturního rozhledu.

Žáci aplikují znalosti hudební nauky v intonačních, sluchových, rytmických a jiných dovednostech.

5.18 Studijní zaměření Hra na tenor – baryton (I. stupeň)

Nástroj tenor a baryton je oproti ostatním žesťovým nástrojům poměrně mladý. Na první pohled se baryton od tenoru příliš neliší. Má ovšem větší rozměry. Ovládnutí těchto nástrojů a způsob hry je stejný. Rozdíl je v jejich notaci. Tenor hraje v houslovém klíči a používá se B ladění (zní o 9 tónů níže, než je psán). Noty pro baryton jsou psány v basovém klíči tak, jak ve skutečnosti zní. Pro hudební praxi je užitečné, aby žáci vyšších ročníků byli schopni zvládat hru z obou rozdílných notových zápisů a podle svých individuálních schopností dokázali transponovat opačnou notaci.

Pro upřesnění je třeba říci, že místo názvu tenor se někdy používá označení tenorový roh či basová křídlovka – tzv. baskřídlovka. Dnešní název baryton zase nahradil dřívější jméno eufonium, což v překladu znamená libozvučný nebo dobře znějící. Hráči na tenor i baryton nacházejí uplatnění především v dechových orchestrech a lidových kapelách. Je vhodným přípravným nástrojem pro hru na pozoun.

Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Přípravné studium

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 – d2

- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmičké stránce celé, půlové a čtvrt'ové hodnoty

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na tenor - baryton	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat souborovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na tenor - baryton

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopránová zobcová flétna)
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmičké stránce hraje celé až osminové hodnoty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopránová zobcová flétna)

- prohlubuje dosažené návyky v oblasti pravidelného dýchání
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1 - f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písní a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit
- je seznámen s tenorem (barytonem) a nátrubkem (tzv. „bzučení“), pokud fyziognomie dovolí

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- podle fyzické vyspělosti začíná hrát na tenor (baryton)
- zná části nástroje, držení při hře, dále rozvíjí techniku dýchání
- pracuje na nasazení nátrubku na rty a rozechvívá rty pod nátrubkem (tzv. „bzučení“)
- pravidelnou domácí přípravou zlepšuje výdrž a nátiskovou jistotu
- je schopen hrát kultivované vydržované tóny
- orientuje se v taktu C, 3/4, 2/4
- umí jednoduchou lidovou píseň
- dle svých nátiskových možností zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané ve 3. ročníku, pokud již začal na tenor (baryton)
- rozvíjí techniku správného bráničného - žebního dýchání
- pravidelnou domácí přípravou zdokonaluje techniku hry a nátiskovou výdrž
- sluchem rozlišuje výšku tónů c1, g1, c2 a umí pro ně vytvořit vhodnou polohu rtů
- umí lidové písně a lehčí etudy dle svých dosažených dovedností
- hraje základní retné vazby alikvotních tónů v pomalém tempu
- je schopen na odpovídající úrovni hodnotit svoje výkony

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- zvládá retné vazby dle svých možností (práce jazyka tu, tá, tý, tí)
- pravidelně upevňuje dechovou a nátiskovou jistotu (nátisková hygiena)
- je schopen souhry s dalším nástrojem v duu
- procvičuje retné vazby ve svém rozsahu, legato v půlových hodnotách
- hraje dur stupnice a akordy (do 2# a 2b) ve svém rozsahu v půlových hodnotách v pomalém tempu
- hraje základní etudy a lehčí přednes je podřízen jeho nátiskovým možnostem
- se zapojuje do souborové či komorní hry po doporučení učitele
- je schopen ohodnotit svoji interpretaci na své úrovni

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- rozvíjí dále tónovou a prstovou techniku
- rozvíjí svůj tónový rozsah pravidelnou přípravou a hrou nátiskovým cvičením má zvládnuté základní retné vazby ve svém rozsahu v půlových hodnotách
- procvičuje ve svém rozsahu stupnice a akordy dur v půlových hodnotách (do 4# a 4b)
- umí zahrát základní etudy, lehčí přednesy s doprovodem, lidové písně z paměti
- při hře používá dynamické odstínění (crescendo, decrescendo)
- dbá na lehkost hry od nádechu až po zakončení frází
- se zapojuje do souborové či komorní hry po doporučení učitele
- dokáže posoudit kvalitu své hry nebo hry spolužáků

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- soustavně buduje rozsah a nátiskovou výdrž
- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu
- je zapojen do samotného výběru jemu nejvíce fungujících nátiskových cvičení
- zná dur a moll stupnice (do 4# a 4b), akordy v rozsahu svých možností, v rychlejším tempu
- je schopen interpretovat na odpovídající úrovni přednesovou skladbu s doprovodem (zkouší event. z paměti)
- umí zahrát základní etudy s odlišnou tematikou a zodpovědně se připravit na vystoupení
- hraje kultivovaným tónem s dynamikou, cítí hudební frázi
- se zapojuje do souborové, komorní či orchestrální hry po doporučení učitele
- je schopen ohodnotit svůj výkon nebo hru spoluhráčů
- prohlubuje svůj vztah k nástroji a odhodlání k dalšímu studiu (II. stupeň)

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun (I. stupeň)

V dnešní době má pozoun trvalé místo v různých sestavách komorní hudby, najdeme ho v dechovém i symfonickém orchestru. Výrazné uplatnění má v hudbě jazzové i taneční. Před dosažením vyspělosti žák hraje na přípravný nástroj – obvykle zobcovou flétnu. Během prvních let žák rozvíjí dechovou kapacitu, motoriku rukou, rytmické cítění, celkovou hudebnost a je veden k návyku pravidelné domácí přípravy.

V průběhu studia je žák zapojován do kolektivní výuky (např. Souborová hra).

Nedílnou součástí vzdělávání je výuka hudební teorie v předmětu Hudební nauka.

Žák má možnost zapůjčení školního nástroje pro počáteční roky studia zdarma.

Ve fázi přípravného a 1. - 3. ročníku žák postupuje dle studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu.

Přípravné studium (stejně, jako u zobcové flétny)

Žák

- zná nástroj, jeho části, držení a postoj při hře
- ovládá na své úrovni plynulý nádech a výdech
- hraje v rozsahu tónů g1 – d2
- dovede v daném rozsahu zahrát lidovou píseň
- zvládá po rytmické stránce celé, půlové a čtvrtové hodnoty

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele a žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat soubořovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň studijního zaměření hra na pozoun

1. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané v přípravném ročníku, pokud jej absolvoval
- pokračuje ve hře na přípravný nástroj (sopranovou zobcovou flétnu)
- zdokonaluje plynulost nádechu a výdechu
- provádí jednoduchá dechová a prstová cvičení
- zvládá tónový rozsah c1 - d2
- po rytmické stránce hraje celé až osminové hodnoty
- ovládá správné nasazení tónů jazykem

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- pokračuje ve hře na přípravný nástroj(sopránovou zobcovou flétnu)
- prohlubuje dosažené návyky v oblasti pravidelného dýchání
- má zvládnuty základní artikulační slabiky
- hraje v tónovém rozsahu c1-f2 diatonicky včetně hmatu fis1 a b1
- rozlišuje nálady jednotlivých písní a skladeb
- je schopen minimálně jednou za rok veřejně vystoupit
- je již seznámen s pozounem a nátrubkem (tzv.“bzučení”), pokud fyziognomie již dovolí

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- podle fyzické vyspělosti začíná hrát na pozoun
- zná části nástroje, držení při hře, dále rozvíjí techniku dýchání
- pracuje na nasazení nátrubku na rty a rozechvívá rty pod nátrubkem(tzv.„bzučení“)
- pravidelnou domácí přípravou zlepšuje výdrž a nátiskovou jistotu
- je schopen vydržovaných tónů ušlechtilé kvality
- umí jednoduchou lidovou píseň
- dle svých nátiskových možností zvládá v přiměřené míře základní dovednosti (tvoření tónu, nádech, plynulý výdech, nasazení tónu, synchronizace prstů)
- zná základní tóny v basovém klíči

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti získané ve 3. ročníku, pokud již začal na pozoun
- rozvíjí techniku správného bráničně-žeberního dýchání
- pravidelnou domácí přípravou zdokonaluje techniku hry a nátiskovou výdrž
- umí lidové písně a lehčí etudy dle svých dosažených dovedností
- hraje základní retné vazby alikvotních tónů v pomalém tempu
- je schopen na odpovídající úrovni hodnotit svoje výkony

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- zvládá retné vazby dle svých možností(práce jazyka tu, tá, tý, tí)
- pravidelně upevňuje dechovou a nátiskovou jistotu(nátisková hygiena)
- je schopen souhry s dalším nástrojem v duu
- procvičuje retné vazby ve svém rozsahu, legato v půlových hodnotách
- hraje Dur stupnice a akordy(do 2# a 2b) ve své rozsahu v půlových hodnotách v pomalém tempu
- hraje základní etudy a lehčí přednes podřízen jeho nátiskovým možnostem
- je schopen svoji interpretaci na své úrovni ohodnotit

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- rozvíjí dále kvalitní tón a techniku (usazení pravé ruky v polohách)
- pravidelnou přípravou a hrou nátiskovým cvičením rozvíjí svůj tónový rozsah
- má zvládnuté základní retné vazby ve svém rozsahu v půlových hodnotách
- procvičuje ve svém rozsahu stupnice a akordy Dur v půlových hodnotách (do 4# a 4b)
- umí zahrát základní etudy, lehčí přednesy s doprovodem, lidové písně z paměti.
- při hře používá dynamické odstínění (crescendo, decrescendo)
- dbá na lehkost hry od nádechu až po zakončení frází
- se zapojuje do souborové či komorní hry po doporučení učitele
- dokáže posoudit kvalitu své hry nebo hry spolužáků

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- soustavně buduje rozsah a nátiskovou výdrž
- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na kvalitu tónu
- je zapojen do samotného výběru jemu nejvíce fungujících nátiskových cvičení
- zná Dur a moll stupnice (do 4 # a 4b), akordy v rozsahu svých možností, v rychlejším tempu
- je schopen interpretovat na odpovídající úrovni přednesovou skladbu s doprovodem (zkouší event. z paměti)
- umí zahrát základní etudy s odlišnou tematikou a zodpovědně se připravit na vystoupení
- využívá dynamiku, smysl pro ušlechtilý tón a hudební frázi
- se zapojuje do souborové, komorní či orchestrální hry po doporučení učitele
- je schopen ohodnotit svůj výkon nebo hru spoluhráčů
- prohlubuje svůj vztah k nástroji a odhodlání k dalšímu studiu (II. cyklus)

Žák zakončí I. stupeň vystoupením na absolventském koncertu nebo závěrečnou zkouškou

5.20 Studijní zaměření Hra na akordeon (I. stupeň)

Začátky hry na akordeon vnímáme jako důležitou kapitolu pro zvládnutí a osvojení si správných návyků při samotné hře na nástroj. Děti učíme hravou formou přijmout všechny výrazové možnosti, které akordeon, v porovnání s ostatními nástroji, nabízí. Žáky zapojujeme do skupinové hry, což je pro většinu z nich velkou motivací.

Těm nejmenším malé typy akordeonů zapůjčujeme.

Příprava hry na nástroj

Žák

- využívá základní návyky (správné sezení a držení nástroje, postavení rukou, vedení měchu)
- se orientuje v melodické i doprovodné části nástroje

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	-
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	3	3	3	1

Učební osnovy Komorní hry jsou k dispozici v kapitole 5.25.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na akordeon

1. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti
- ovládá hru v melodické části nástroje
- transponuje jednoduché lidové písně
- ovládá hru durových a septimových akordů v doprovodné části nástroje, trojúhelníkový doprovod
- ovládá hru legato, staccato, dvojhmaty

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

2. ročník

Žák

- zdokonaluje základní návyky
- ovládá dvojhmatovou hru (tercie)
- využívá základní dynamiku (p, f)
- v doprovodné části nástroje ovládá hru mollových akordů
- využívá terciový bas k akordům durovým
- ovládá hru durových stupnic od bílých kláves, kvintakord s obraty
- ovládá podklady palce
- využívá hry legato, staccato a tenuto

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

3. ročník

Žák

- rozšiřuje si orientaci v melodické části nástroje (různé polohy, skoky)
- ovládá dvojhmatové podklady
- hraje vázané dvojhmaty s opakovaným tónem

- orientuje se v základní akordové hře
- zvládá hru z paměti, využívá paměti sluchové, vizuální i logické
- ovládá mollové akordy s trojúhelníkovým basem
- využívá dynamiky (crescendo a decrescendo)
- využívá měchové artikulace
- interpretuje rovné, měkké i ostré nasazení tónu
- rozlišuje charakter hraných skladeb

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

4. ročník

Žák

- po přechodu na větší nástroj utvrzuje správné návyky (sezení, postavení ruky, vedení měchu)
- prohlubuje hmatovou orientaci
- hraje jednoduché skladby z paměti
- částečně předvede samostatnost (studium skladeb, cvičné způsoby)
- si rozvíjí hudební fantazii
- hraje všechny durové stupnice s akordy i obraty
- se zapojuje do kolektivní práce (komorní hra)

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

5. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti (prstoměchová technika, souhra a nezávislost rukou)
- rozvíjí hudební představivost
- prohlubuje harmonické cítění
- zdokonaluje tónovou kulturu
- využívá registračních možností
- rozšiřuje svůj hudební obzor (více stylů a žánrů)
- orientuje se v mollových stupnicích (harmonické i melodické)
- při dobrých dispozicích nacvičuje velký rozklad a čtyřhlasý akord
- se orientuje v polyfonní hře
- vhodně využívá dynamiku, agogiku, artikulaci, úhoz a frázování

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

6. ročník

Žák

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- se orientuje v celém rozsahu melodické části nástroje
- rozlišuje základní dynamiku
- zvládá používání rejstříku v pravé i levé ruce
- se podílí na výběru skladeb
- používá střídavý měch
- dbá na tónovou kulturu

Žák uzavírá ročník postupovou zkouškou z probrané látky.

7. ročník

Žák

- opakuje a zdokonaluje již probrané výrazové i technické prostředky akordeonové hry
- realizuje vhodné užití měchové techniky
- formuje vlastní osobnost
- dodržuje stylovou interpretaci
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

5.21 Studijní zaměření Hra na kytaru I (I. stupeň)

Výuka je zaměřena zejména na sólovou klasickou kytaru, jejímž repertoárem je hudba jednotlivých slohových období od renesance po současnost, zařazeny jsou i doprovody písní. Od vyšších ročníků se žáci mohou uplatnit v komorní hře a v kytarovém orchestru.

Příprava hry ke studiu

Žák

- se seznámí se správným držením nástroje a těla při hře
- si osvojí hru na prázdných strunách
- opakuje drobné rytmicko-melodické motivy (hra na ozvěnu)
- zahraje krátké říkadlo, říkanku nebo lidovou píseň

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kytaru I	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1	1	1	1	1	1
Orchestrální hra	-	1	1	1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

*Žák v průběhu I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny z povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.25 a 5. 26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na kytaru I

1. ročník

Žák

- přiměřeně ovládá správné držení nástroje, levé a pravé ruky
- popíše jednotlivé části nástroje a zná jeho ladění
- tvoří tón palcem a jednotlivými prsty (i, m, a) pravé ruky
- dbá na správné držení levé ruky
- zahraje jednohlasou melodií z paměti
- zahraje durovou jednooktávovou stupnicí
- zahraje melodií s doprovodným prázdným basem

Na konci ročníku vykoná žák postupovou zkoušku.

2. ročník**Žák**

- dbá na správné držení a uvolňování levé a pravé ruky
- se orientuje na hmatníku do III. polohy
- zahraje durovou a mollovou jednooktávovou stupnicí a doplní akordy (T, D)
- ovládá střídavý úhoz a rozklady p, i, m, a (apoyando, sin apoyar)
- dokáže dynamicky odstínit hru, rozlišuje hru staccato a tenuto
- zahraje z paměti dvojhlasou skladbu
- zahraje doprovod k písni pomocí jednoduchých akordů

Na konci ročníku vykoná žák postupovou zkoušku.

3. ročník**Žák**

- se orientuje na hmatníku do V. polohy
- zahraje durovou a mollovou stupnicí (2 oktávy) s kadencí (T, S, D)
- využívá střídání rejstříků (sul tasto, normale a sul ponticello)
- používá dvojhmaty v levé ruce
- zahraje z paměti vícehlasou skladbu
- dokáže doprovodit píseň jednoduchým rytmem

Na konci ročníku vykoná žák postupovou zkoušku.

4. ročník**Žák**

- se orientuje na hmatníku do VII. polohy
- prohlubuje a obohacuje technické i výrazové prostředky hry
- hraje durové a mollové typové stupnice s kadencemi
- nacvičuje vzestupné i sestupné legato, vibrato
- dokáže dynamicky odstínit hru
- používá malé barré
- se seznámí s přirozenými flažolety
- doprovází písně pomocí akordů na základních harmonických funkcích

Na konci ročníku vykoná žák postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- se orientuje na hmatníku do IX. polohy
- hraje durové a mollové typové stupnice s kadencemi
- uplatňuje velké barré, sestupné i vzestupné legato, vibrato
- zvládá přirozené flažolety
- hraje skladby využívající výměny poloh levé ruky
- doprovází podle akordových značek
- se zapojuje do souborové hry

Na konci ročníku vykoná žák postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- se orientuje na celém hmatníku
- umí zahrát durovou a mollovou stupnici s kadencí v libovolné tónině
- zdokonaluje probrané technické a výrazové prvky
- pozná melodické ozdoby, pizzicato, rasguado
- je schopen zahrát z listu
- se účastní komorní nebo orchestrální hry
- dokáže v doprovodech použít velké barré

Na konci ročníku vykoná žák postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- užívá pro hru rozsah celého hmatníku
- zahraje intervalovou stupnici
- v přiměřené míře ovládá základní technické prvky (dynamika, legato, staccato, vibrato, arpeggio, přirozené flažolety, rasguado, barré hmaty)
- je schopen zahrát z listu
- doprovází podle akordových značek
- se seznamuje se zákonitostmi improvizace
- veřejně vystupuje a navštěvuje koncerty

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

5.22 Studijní zaměření Sólový zpěv (I. stupeň)

Vyučujeme podle osvědčených klasických pěveckých metod. Vycházíme z přirozených předpokladů žáka a rozvíjíme jeho schopnost interpretace žánrů klasickými pěveckými metodami. Využíváme vhodný repertoár, jehož součástí mohou být i písně z oblasti populární hudby, či muzikálu.

Přípravné studium

Žák

- intonuje
- užívá základní dechovou techniku dle svých dispozic
- srozumitelně vyslovuje
- udrží přirozený vzpřímený postoj

Na základě přehrávky na konci školního roku rozhodne pedagog hlavního oboru o zařazení žáka do dalšího ročníku.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Komorní zpěv *	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

Výuka sólového zpěvu probíhá individuálně nebo ve skupině 2 žáků.

Žák nenavštěvuje sborový zpěv v případě, že je zároveň žákem ZŠ Polabiny II s RVHV, kde navštěvuje výuku sborového zpěvu.

* Žák, jemuž je ředitelstvím školy a pedagogem hlavního oboru povolena výjimka a nenavštěvuje výuku sborového zpěvu, musí v průběhu I. stupně vyčerpat minimálně 3 hodiny komorního zpěvu.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru, ředitele školy a zákonných zástupců žáka.

Učební osnovy předmětu Sborový zpěv jsou k dispozici v kapitole 5.23.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Sólový zpěv

1. ročník

Žák

- udrží přirozený vzpřímený postoj
- užívá základní dechovou techniku
- uplatní klidné dýchání při zpěvu
- užívá dechová cvičení
- předvede základy veřejného vystupování
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- předvede zpěv s doprovodem

Na konci školního roku vykoná žák postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- užívá základní dechovou techniku
- předvede veřejné vystupování na vyšší úrovni
- užívá přirozeného hlasu a nepřepíná své síly
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- zpívá s doprovodem

- si vytváří návyk pravidelné přípravy

Na konci školního roku vykoná žák postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti, základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)
- využívá hlas v celém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- rozliší základní dynamiku a agogiku
- uplatní legatový zpěv
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- zpívá s instrumentálním doprovodem
- rozvíjí pravidelnou přípravu
- se aktivně podílí na koncertních akcích

Na konci školního roku vykoná žák postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti, základní technické prvky (správná artikulace, čistá intonace, nasazení tónů)
- rozliší základní dynamiku a agogiku
- využívá hlas v celém rozsahu při zachování jeho přirozenosti
- uplatní legatový zpěv
- zpívá s instrumentálním doprovodem
- zpívá písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- se zapojuje do kulturních a společenských akcí (aktivně i pasivně)

Na konci školního roku vykoná žák postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- využívá základní návyky a dovednosti, základní technické prvky na vyšší úrovni dle svých možností a schopností
- užívá hlas v celém rozsahu při stálém zachování jeho přirozenosti
- uplatní legatový zpěv na vyšší úrovni dle svých možností a schopností
- rozliší základní dynamiku a agogiku
- zpívá písně a skladby odpovídající jeho schopnostem a věku

Na konci školního roku vykoná žák postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- užívá rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané rejstříky dle svých možností
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- zpívá vícehlasé skladby
- orientuje se v notovém zápise vícehlasých skladeb
- užívá adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu

- spolupracuje při realizaci kulturních a společenských akcí

Na konci školního roku vykoná žák postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- předvede znalost dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- užívá rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- dbá na vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- zpívá vícehlasé skladby
- se orientuje v notovém zápisu vícehlasu
- se účastní koncertních, kulturních a společenských akcí (aktivně i pasivně)
- rozšíří znalost pěvecké literatury

Studium I. stupně ukončí žák absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou (záleží na posouzení třídního učitele).

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Komorní zpěv

1.– 3. ročník

Žák

- intonuje při zpěvu unisono
- intonuje při zpěvu jednoduchého dvojhlasu
- zvládá zpěv lidového dvojhlasu
- užívá přirozeného hlasu
- vnímá důležitost své práce
- se zapojuje do kulturních a společenských akcí

4. – 6. ročník

Žák

- intonuje při zpěvu dvojhlasu
- udrží svůj hlas při zpěvu dvojhlasu
- vnímá svůj part i part ostatních
- zpívá vhodný repertoár dle individuálních schopností
- se orientuje v notovém zápise dvojhlasu
- užívá vhodných výrazových prostředků
- přebírá svou dílčí odpovědnost za společnou práci
- se zapojuje do vystoupení na kulturních akcích

7. ročník

Žák

- intonuje při zpěvu jednoduchého vícehlasu
- udrží svůj hlas při zpěvu vícehlasu
- zpívá vhodný repertoár dle individuálních schopností
- užívá přirozeného hlasu v celém rozsahu a vhodných výrazových prostředků
- se orientuje v notovém zápise vícehlasu

- vnímá v maximální míře důležitost své práce
- přebírá svou dílčí odpovědnost za společnou práci
- se zapojuje do kulturních a společenských akcí
- umí zhodnotit výkon svůj i ostatních

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

5.23 Studijní zaměření Sborový zpěv (I. stupeň)

Východiskem práce se sborem je snaha o maximálně přirozený dětský projev. Systematickou prací s využitím zajímavého a přístupného repertoáru (lidové písně, písničky z filmů a pohádek, populární písně, muzikálové písně) rozvíjíme zájem o kolektivní interpretaci. Vycházíme z přirozených předpokladů žáků, rozvíjíme hlasovou techniku a interpretaci žánrů klasickými pěveckými metodami. Pěvecký sbor reprezentuje ZUŠ na kulturních a společenských akcích.

Sborový zpěv - příprava

Žák

- intonuje
- udrží vzpřímený a uvolněný postoj
- užívá srozumitelnou výslovnost
- vnímá gesta sbormistra

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	3	3	3	2

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Sborový zpěv

1. - 3. ročník

Žák

- užívá základní pěvecké dovednosti
- realizuje správné a uvolněné držení těla (rozložená váha na obě nohy)
- použije přirozený hlas
- reaguje na gesta sbormistra
- používá svůj hlas v celém rozsahu při zachování jeho přirozenosti
- rozliší základní dynamiku a agogiku
- si udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlase
- užívá vhodných výrazových a pohybových prostředků
- se aktivně podílí na koncertních a společenských akcích
- rozvíjí pravidelnou samostatnou přípravu

4. - 5. ročník

Žák

- užívá základní pěvecké dovednosti
- realizuje správné, uvolněné držení těla, klidné dýchání
- použije základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)
- reaguje na gesta sbormistra
- užívá svůj hlas v celém rozsahu (zachová jeho přirozenost, nepřepíná své síly, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze)
- rozliší dynamiku a agogiku
- si udrží svůj hlas ve dvojhlasé skladbě s instrumentálním doprovodem
- užívá vhodných výrazových a pohybových prostředků
- dbá na hlasovou kulturu a přirozený zpěv
- spolupracuje při realizaci kulturně společenských akcí
- prohlubuje pravidelnou samostatnou přípravu
- vnímá důležitost své práce v kolektivu

6. - 7. ročník

Žák

- ovládá základy dechové techniky (měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné artikulace a hlasové kultury)
- použije rozšířený hlasový rozsah a dle svých schopností vyrovnané hlasové rejstříky
- uplatní smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- intonuje (čistě) svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem i a cappella
- pracuje s větším rozsahem dynamiky
- reaguje na gesta sbormistra
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby
- užívá vhodné výrazové a pohybové prostředky
- dbá na kultivovaný projev
- se zapojuje do kulturních a společenských akcí (aktivně i pasivně)
- vnímá v maximální míře důležitost své práce v kolektivu
- přebírá odpovědnost za společnou práci
- zhodnotí kvalitu uměleckého díla

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

5.24 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje, pravděpodobně nejstarší hudební nástroj, jsou v dnešní době velmi populární a v několika posledních letech absolvovaly značný vývoj v oblastech techniky a způsobů hry. Vyučovací předmět Hra na bicí nástroje na Základní umělecké škole Pardubice - Polabiny, Lonkova 510 představuje hru na malý buben a bicí soupravu, případně hru na perkuse, tympány a melodické bicí.

Příprava hry na nástroj

Žák

- má zájem o hru na bicí nástroje
- pojmenuje jednoduché bicí nástroje (triangl, činel, claves, shekere...)
- vytleská jednoduché rytmické modely, popřípadě rytmus lidových písní
- umí správně držet tělo při hře na malý buben
- zahraje základní údery na malý buben – pravá a levá ruka (bez rytmu)

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro I. stupeň

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	1	-
Povinně volitelný předmět*:							
Komorní hra	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra***	-	-	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Sborový zpěv	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2	1,5 - 2
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	3,5 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	3 - 4	2 - 3

* Každý žák během 7letého studia I. stupně absolvuje minimálně 3 hodiny povinně volitelných předmětů. Jejich výběr se uskuteční po vzájemné dohodě učitele s žákem a jeho zákonnými zástupci a schválí ho ředitel školy.

** Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem učitele hlavního oboru.

*** V případě talentu a fyzické vyspělosti může žák na základě posouzení učitele navštěvovat soubořovou hru již dříve.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitolách 5.23, 5.25 a 5.26.

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Hra na bicí nástroje

1. ročník

Žák

- hraje jednoduché údery P i L rukou, následně ruce střídá (v rytmu)
- chápe hodnoty celé, půlové a čtvrté noty a pomlky
- orientuje se při hře celých, půlových, čtvrtých not
- chápe jednoduchou kombinaci rukokladů ve výše uvedených hodnotách not
- opakuje jednoduché rytmy hry na ozvěnu
- získá základy hry na základní části bicí soupravy - malý buben, velký buben a činel
- doprovodí jednoduché lidové písně
- hraje v dynamických odstínech FORTE - PIANO

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- ovládá základní návyky správného držení paliček a správného posedu za malým bubnem
- zvládá hru v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách not a pomlk
- hraje na malý buben v dynamických odstínech
- dokáže pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy
- získá základy techniky hry nohou – velký buben, hi-hat
- rozpozná základní značky speciální notace bicí soupravy (malý buben, velký buben, hi-hat, ride)
- dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduchý doprovod

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- má upevněnou techniku držení paliček a hry na malý buben a bicí soupravu
- chápe a hraje víření
- rozšíří znalost not v šestnáctinových hodnotách
- má upevněnou techniku hry nohy na velký buben
- rozpozná další základní značky speciální notace bicí soupravy – tom-tomy, floor tom a činel crash
- hraje na všechny části bicí soupravy
- hraje a chápe čtyřtaktovou frázi s breakem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu na bicí nástroje
- vnímá náladu skladby a dále rozvíjí hudební paměť

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- má osvojeny základy techniky hry akcentů
- rozšíří znalost not v osminových triolách
- zná základní typy rytmických doprovodů zásadních směrů a stylů (beat, blues)
- má upevněnou techniku hry obou nohou
- chápe kombinaci rukokladů
- uplatní schopnost vnímání nálady skladby a podpoří ji vlastní osobitou interpretací pomocí různých výrazových prostředků (dynamika, pohyb těla, použití příslušného typu úderu nebo doprovodu)
- hraje z listu
- hraje jednoduché party v souboru či orchestru
- dokáže jednoduše zahrát na některé vybrané bicí nástroje z inventáře školy

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

5. ročník

Žák

- má zvýšenou pohyblivost rukou i nohou pomocí technických cvičení
- má informativní povědomí o jednoduchém přírazu a tlakovém víru
- plně ovládá čtení speciálních značek notace bicí soupravy
- koordinuje pohyb rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích (možnost použít doprovod CD)
- použije breaky s příslušnými technickými prvky
- zdokonalí rytmické cítění a cítění frází
- působí v souboru nebo orchestru

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

6. ročník

Žák

- má zažité správné držení těla a paliček při hře na bicí soupravu a malý buben
- rozšíří znalost not v sextolách
- ovládá techniku hry na malý buben s rytmizovaným vířením a přírazem v různém dynamickém odstínu
- upevňuje nezávislost rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody s jednoduchými výrazovými prvky
- rozpozná náladu skladby a dokáže použít vhodné prostředky pro interpretaci
- velmi jednoduše improvizuje na daná témata, open sóla
- má informativní povědomí o stavbě soupravy
- působí v souboru nebo orchestru

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

7. ročník

Žák

- ovládá všechny výše uvedené techniky hry na malý buben a bicí soupravu
- na informativní úrovni chápe tzv. single paradiddle a dokáže alespoň jeden z nich v pomalém tempu
- zahraje rytmické doprovody se složitějšími technickými a výrazovými prvky
- dokáže zahrát z listu jednodušší etudu na malý buben nebo skladbu na bicí soupravu
- zahraje party různých hudebních žánrů (rockové i swingové styly)
- improvizuje na daná témata a dokáže zahrát jednoduché open sólo
- ovládá hru z listu a hru z paměti dle svých individuálních schopností
- doprovodí svým osobitým způsobem podehrávku CD či hudební těleso
- působí v souboru nebo orchestru
- je připraven ke hře v různých amatérských hudebních seskupeních

Studium I. stupně ukončí žák veřejným absolventským vystoupením, na návrh třídního učitele závěrečnou zkouškou.

5.25 Učební osnovy předmětu Komorní a Souborová hra (I. stupeň)

Do předmětu Komorní a Souborová hra jsou zařazováni žáci zpravidla od 3. nebo 4. ročníku I. stupně.

Tento předmět je vynikající příležitostí pro uplatnění všech vědomostí a dovedností, které žák získá v individuální výuce hry na nástroj. Za komorní hru považujeme různá nástrojová seskupení pro 2 – 9 hráčů.

Učební plán pro I. stupeň

- viz učební plány jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru pro I. stupeň základního studia

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Komorní a Souborová hra

3. - 5. ročník

Žák

- je seznámen se základními předpoklady hry v kolektivu (ladění, souhra, tempová a rytmická shoda)
- je schopen reagovat na gesto dirigenta nebo sám udat nástup
- vnímá hru spoluhráčů a přizpůsobuje svůj výkon požadavkům kolektivní hry
- čte pohotově notový zápis a orientuje se v něm
- se přizpůsobuje dynamickým požadavkům

6. - 7. ročník

Žák

- zvládá přiměřeně svému věku domácí přípravu partu
- hraje přiměřeně technicky náročné skladby homofonní i polyfonní struktury
- rozumí gestu dirigenta
- je schopen sluchové sebekontroly
- reaguje na tempové a dynamické změny

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

5.26 Učební osnovy předmětu Orchestrální hra (I. stupeň)

Formy orchestrální hry :

- souborová hra žáků smyčcového oddělení
- smyčcový orchestr
- kytarový orchestr
- Jazz Band Jindřicha Pavlíka

Učební plán pro I. stupeň

- viz učební plány jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru pro I. stupeň

Učební osnovy pro I. stupeň předmětu Orchestrální hra

3. – 5. ročník

Žák

- si všímá tónové kvality při sluchové sebekontrolě a celkového zvuku orchestru
- sleduje gesto dirigenta, řídí se jeho pokyny a reaguje na změny dynamiky, agogiky

6. – 7. ročník

Žák

- zachovává předepsanou artikulaci, celkovou náladu skladby, snaží se o preciznost souhry
- si uvědomuje vlastní odpovědnost znalosti repertoáru vůči ostatním

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin škola neorganizuje.

5.27 Studijní zaměření Hra na klavír (II. stupeň)

Pod odborným vedením pedagoga žák zdokonaluje a upevňuje klavírní a interpretační návyky a dovednosti, které získal na I. stupni. Zapojuje se do hudebních aktivit regionu podle svých možností a názorových preferencí.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klavír	1	1	1	1
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Komorní hra*	0,5 - 2	0,5 - 2	0,5 - 2	0,5 - 2
Orchestrální hra*	0,5 - 2	0,5 - 2	0,5 - 2	0,5 - 2
Hra na druhý nástroj*	0,5	0,5	0,5	0,5
Hudební nauka	1	-	-	-
Sborový zpěv	1	-	-	-
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	2

* Výuka nepovinného předmětu probíhá se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na klavír

1. - 2. ročník

Žák

- hraje stupnice dur i moll a velký rozklad kombinovaně
- upevňuje a zdokonaluje technické návyky a dovednosti
- formuje správně hudební fráze a dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru
- využívá zkušenosti z aktivního poslechu, hry z listu a vlastního estetického citění a vkusu pro samostatný výběr repertoáru a poznávání skladeb

Žák vykoná na konci 2. ročníku postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- vyjadřuje za pomoci získaných technických a výrazových dovedností své interpretační představy
- formuluje své názory na přednes skladeb různých stylových období a žánrů
- vědomě posoudí rozdílné způsoby interpretace
- zvládá hru v duu, hraje jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře, v souborech nebo orchestrech různého složení podle individuálních schopností
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Nástrojový seminář

Předmět se vyučuje formou čtyřhodinových bloků jednou za měsíc. Je určen pro žáky klavírního a varhanního oddělení. V těchto hodinách se žák seznámí se základními informacemi a dovednostmi z následujících tematických okruhů:

- historie klávesových nástrojů
- vývoj technických a zvukových možností nástroje
- literatura klávesových nástrojů
- poslechový a interpretační seminář
- základy improvizace, klavírních doprovodů a komorní hry
- návštěvy klavírních koncertů
- exkurze
- propojení hudby s ostatními druhy umění

1. – 2. ročník

Žák

- hraje jednoduché kadence s následnou transpozicí
- podle daného vzoru aplikuje doprovod k písni
- sluchově rozpozná tón cembala a varhan
- rozlišuje stavební, zvukové, funkční a umělecké vlastnosti barokních klávesových nástrojů podle typu (cembalo, varhany, klavichord, kladívkový klavír)
- chápe význam výrazu hudební interpretace

- rozpozná stylové období skladby z poslechu na základě znalostí z oblasti jako je dynamika, stavba frází, harmonie, práce s časem
- se orientuje v klavírní literatuře předních českých skladatelů (A. Dvořák, B. Smetana, V. Novák, L. Janáček, B. Martinů)

3. – 4. ročník

Žák

- využívá akordických značek při improvizaci doprovodu písně
- v melodických motivech odlišuje hlavní harmonické tóny od tónů vedlejších melodických
- jmenuje alespoň 3 české a 3 světové klavíristy nebo varhaníky
- vyjadřuje svůj názor na hudební zážitek z koncertu nebo poslechu opřený o znalosti a zkušenosti z interpretačních seminářů
- se orientuje ve stěžejní klavírní literatuře světových hudebních skladatelů (Bach, Mozart, Beethoven, Chopin, Mendelssohn, Schubert, Schumann, Čajkovskij, Rachmaninov)

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

5.28 Studijní zaměření Hra na varhany (II. stupeň)

Pod odborným vedením pedagoga žák zdokonaluje a upevňuje návyky varhanní hry se zvláštním zaměřením na stylovost provedení skladeb různých oblastí a historických období.

Ke studiu jsou přijímáni žáci splňující výstupy 7. ročníku I. stupně ZUŠ hlavního oboru Hra na varhany nebo 4. ročníku I. stupně ZUŠ oboru Hra na klavír s případným doplňujícím přípravným studiem ve II. stupni.

Při interpretaci skladeb na varhany není podmínkou hra z paměti.

Přípravné studium

Žák

- přizpůsobuje manuálovou techniku varhannímu úhovu
- využívá samostatně pedálovou klaviaturu
- zvládá hru stupnic dur i moll přes 2 oktávy v rovném pohybu
- po technické, výrazové a obsahové stránce interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, se zvláštním důrazem na polyfonní a klasické skladby
- v rámci domácí manuálové přípravy využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování a agogiku
- hraje na manuálu jednoduché kadence v těsné harmonii

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na varhany	1	1	1	1
Nástrojový seminář*	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Varhanní praxe**	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	2

* Tento předmět je společný se studijním zaměřením Hra na klavír.

** Tento předmět v sobě zahrnuje výuku čtyřruční hry, hry z listu, varhanní nebo klavírní improvizace, doprovodu pěveckého sboru nebo instrumentálního souboru, komorní a orchestrální hry. Výuka nepovinného předmětu probíhá se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na varhany

1. ročník

Žák

- využívá samostatně manuálovou a pedálovou klaviaturu se zřetelem na stylové provedení
- užívá melodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent, obal)
- při studiu skladeb využívá jednoduchého tonálního, harmonického a formálního rozboru
- hraje stupnice na různých manuálech a v pedálu samostatně
- ovládá základní principy registrace
- při hře skladeb uplatňuje varhanní pedál jako prodlevu
- hraje kadenci v těsné harmonii

Žák na konci ročníku vykoná postupovou zkoušku.

2. ročník

Žák

- hraje stupnice na manuálu s pedálem současně
- upevňuje a zdokonaluje varhanní úhoz
- formuje správně hudební fráze a dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru
- přizpůsobí svou hru různým nástrojům a akustice různých koncertních prostor
- hraje kadenci v těsné harmonii s použitím varhanního pedálu

Žák na konci ročníku vykoná postupovou zkoušku.

3. ročník

Žák

- interpretuje drobnější skladby se samostatnou pedálovou linkou
- rozlišuje základní způsoby stylové registrace
- v rámci improvizace hraje z paměti jednoduché písně, využívá transpozic a doprovodí jednoduchou píseň základními harmonickými funkcemi v těsné harmonii
- pod vedením pedagoga uplatňuje základní stylové artikulační principy

Žák na konci ročníku vykoná postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák

- za pomoci získaných technických a výrazových dovedností vyjadřuje své interpretační představy
- pro samostatný výběr repertoáru a poznávání skladeb využívá zkušenosti z aktivního poslechu, hry z listu a vlastního estetického cítění a vkusu
- vědomě posoudí rozdílné způsoby interpretace
- zvládá hru varhanního doprovodu
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí
- samostatně nastuduje adekvátně obtížnou skladbu s využitím všech teoretických znalostí i praktických dovedností
- v rámci improvizace utvoří jednoduchou předehru, mezihru a dohru k dané písni

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským, kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program s odpovídající náročností.

5.29 Studijní zaměření Hra na housle (II. stupeň)

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle	1	1	1	1
Orchestrální hra	2	2	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra*	1	1	1	1
Hra na druhý nástroj*	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	3

* Výuka nepovinného předmětu probíhá se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy předmětu Orchestrální hra jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na housle

1. - 2. ročník

Žák

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit svůj i cizí výkon
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

Žák na konci 2. ročníku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- prohlubuje své interpretační schopnosti
- je schopen se zapojit do kolektivní hry
- uplatňuje vlastní názor při řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským sólovým nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.30 Studijní zaměření Hra na violu (II. stupeň)

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violu	1	1	1	1
Orchestrální hra	2	2	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra*	1	1	1	1
Hra na druhý nástroj*	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	3

* Výuka nepovinného předmětu probíhá se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy předmětu Orchestrální hra jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na violu

1. - 2. ročník

Žák

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit svůj i cizí výkon
- dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu

Žák na konci 2. ročníku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- prohlubuje své interpretační schopnosti
- je schopen se zapojit do kolektivní hry
- uplatňuje vlastní názor při řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským sólovým nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.31 Studijní zaměření Hra na violoncello (II. stupeň)

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1
Orchestrální hra	2	2	2	2
Nepovinný předmět: Komorní hra*	1	1	1	1
Hra na druhý nástroj*	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	3

* Výuka nepovinného předmětu probíhá se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy předmětu Orchestrální hra jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na violoncello

1. - 2. ročník

Žák

- hraje různé smyky a jejich kombinace
- umí využít agogiku a dynamiku
- je schopen hry z listu u lehčích skladeb všech stylových období
- dokáže samostatně nastudovat snadnější skladby
- využije svých schopností k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit výkon svůj i ostatních

Žák na konci 2. ročníku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- prohlubuje své interpretační dovednosti na skladbách všech stylových období
- uplatňuje vlastní názor na řešení prstokladů a smyků ve studovaných skladbách
- je schopen se zapojit do kolektivní hry

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským sólovým nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.32 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu. Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let věku a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět*:				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na zobcovou flétnu
1. - 2. ročník
Žák

- podle svých individuálních schopností bezpečně zvládá celý rozsah nástroje (altová zobcová flétna do f3)
- hraje také na ostatní velikosti zobcových fléten v komorní či souborové hře
- se seznamuje s moderními technikami při interpretaci skladeb 20., 21. století
- je schopen hry z listu dle svých hráčských schopností
- postupně získává přehled (včetně posluchačských zkušeností) o literatuře a historii nástroje

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník
Žák

- zvládá podle svých individuálních schopností všechny aspekty hry na nástroj (prstová a tónová technika, druhy artikulace, frázování, atd.)
- je schopen samostatného přístupu ke studiu skladby z hlediska technických problémů i otázky stylu
- je schopen hry z listu podle svých schopností
- má přehled o literatuře a historii nástroje
- má zkušenost s komorní nebo souborovou hrou

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.33 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na příčnou flétnu . Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem a se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na příčnou flétnu

1. - 2. ročník

Žák

- podle svých individuálních schopností ovládá hru na nástroj v celém rozsahu (3 oktávy) po tónové i prstové technice
- je schopen intonační sebekontroly
- využívá dynamických možností nástroje
- je schopen hry z listu dle svých hráčských schopností
- je zapojen v komorních souborech či orchestrech různého obsazení a žánrového zaměření
- získává samostatný přístup k řešení technických problémů i k interpretaci skladby z hlediska stylu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formulovat
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.34 Studijní zaměření Hra na hoboj (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na hoboj. Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let věku a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na hoboj	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na hoboj

1. - 2. ročník

Žák

- využívá osvojené nástrojové návyky a dovednosti, dbá na kvalitu a kulturu tónu, přesnou intonaci
- pracuje s dosaženými technickými a výrazovými prostředky v celém rozsahu nástroje
- dbá na hudební výraz, vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat
- postupně získává přehled (včetně posluchačských zkušeností) o literatuře a historii nástroje, orientuje se v hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen hry z listu dle svých hráčských schopností

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- zvládá podle svých individuálních schopností všechny aspekty hry na nástroj (prstová a tónová technika, intonace, artikulace, frázování, atd.)
- využívá své interpretační a posluchačské schopnosti k samostatnému studiu nových skladeb
- orientuje se v hudebních formách a stylech, má přehled o literatuře a historii nástroje
- je schopen hry z listu podle svých hráčských schopností
- má zkušenost s komorní nebo souborovou hrou

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.35 Studijní zaměření Hra na klarinet (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na klarinet. V následujících ročnících žák zkvalitňuje hru na klarinet a rozvíjí celkovou hudebnost. Podle individuálních schopností a zájmu je zařazován do hry v kolektivu.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na klarinet

1. - 2. ročník

Žák

- zkvalitňuje tónovou kulturu
- rozvíjí prstovou techniku a rychlost jazyka
- nacvičuje přednesové skladby výrazové i technické
- procvičuje hru z listu
- nacvičuje stupnice do 6# a 6b

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- zkvalitňuje tónovou kulturu
- rozvíjí prstovou techniku a rychlost jazyka
- procvičuje hru v artikulacích ve stupnicích a akordech
- podle individuálních schopností rozšiřuje tónový rozsah
- procvičuje hru melodických ozdob
- rozvíjí hru v dynamice, agogice a frázování
- procvičuje hru z listu
- nacvičuje stupnice do 7# a 7b

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.36 Studijní zaměření Hra na fagot (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na fagot . Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na fagot	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na fagot

1.- 2. ročník

Žák

- využívá a rozvíjí znalosti získané při studiu I. stupně
- zvládá používání pomocných a trylkových hmatů
- využívá dynamických možností nástroje
- je schopen interpretovat skladby různých stylových období
- zlepšuje kvalitu tónu a hru s použitím vibrata
- zkvalitňuje hru z listu
- dbá na intonační čistotu své hry
- je zapojen aktivně v komorních souborech nebo orchestrech různého zaměření

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny dovednosti získané studiem
- ovládá hru v celém rozsahu nástroje včetně pomocných hmatů
- je schopen samostatně se orientovat v notovém materiálu
- umí vyhledat a nastudovat skladbu dle vlastního výběru
- je zapojen aktivně v komorních souborech nebo orchestrech různého stylového zaměření

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.37 Studijní zaměření Hra na saxofon (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na saxofon . Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2- 3	2- 3	2- 3	2- 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na saxofon

1. - 2. ročník

Žák

- využívá a rozvíjí znalosti získané při studiu I. stupně
- zdokonaluje frázování
- využívá dynamických možností nástroje
- je schopen interpretovat skladby různých stylů
- zlepšuje stále kvalitu tónu
- zkvalitňuje hru z listu
- dbá na intonační čistotu své hry
- se aktivně zapojuje v komorních souborech nebo orchestrech různého zaměření

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti

- ovládá hru v celém rozsahu nástroje
- se samostatně orientuje v notovém materiálu
- umí vyhledat a nastudovat skladbu dle vlastního výběru
- zvládá jednoduchou improvizaci
- se aktivně zapojuje v komorních souborech nebo orchestrech různého stylového zaměření

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.38 Studijní zaměření Hra na trubku (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na trubku. Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let věku a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trubku	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2-3	2-3	2-3	2-3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na trubku

1. - 2. ročník

Žák

- podle svých individuálních schopností bezpečně zvládá rozsah nástroje (fis - g2 event. c3)

- dle svých schopností se věnuje komorní či souborové hře
- se seznamuje s moderními technikami při interpretaci skladeb 20. a 21. století
- je schopen hry z listu dle svých hráčských schopností
- postupně získává přehled (včetně posluchačských zkušeností) o literatuře a historii nástroje

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- zvládá podle svých individuálních schopností všechny aspekty hry na nástroj (prstová a tónová technika, druhy artikulace, frázování, atd.)
- samostatně přistupuje ke studiu skladby z hlediska technických problémů i otázky stylu
- je schopen hry z listu podle svých schopností
- má přehled o literatuře a historii nástroje, eventuálně o světových interpretech
- má zkušenost s komorní nebo souborovou hrou

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.39 Studijní zaměření Hra na lesní roh (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na lesní roh. Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let věku a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na lesní roh	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na lesní roh

1. - 2. ročník

Žák

- podle svých individuálních schopností bezpečně zvládá rozsah nástroje
- dle svých schopností se věnuje komorní, souborové či orchestrální hře
- se seznamuje s moderními technikami při interpretaci skladeb 20. a 21. století
- je schopen hry z listu dle svých hráčských schopností
- postupně získává přehled (včetně posluchačských zkušeností) o literatuře a historii nástroje

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- zvládá podle svých individuálních schopností všechny aspekty hry na nástroj (prstová a tónová technika, druhy artikulace, frázování, atd.)
- je schopen samostatného přístupu ke studiu skladby z hlediska technických problémů i otázky stylu
- je schopen hry z listu podle svých schopností
- má přehled o literatuře a historii nástroje, eventuálně světových interpretech
- má zkušenost s komorní nebo souborovou hrou

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.40 Studijní zaměření Hra na tenor - baryton (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na tenor - baryton. Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo souborové hře.

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let věku a výše.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na tenor - baryton	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Souborová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na tenor - baryton

1. - 2. ročník

Žák

- podle svých individuálních schopností bezpečně zvládá rozsah nástroje tenor (fis - g2), baryton (E - f1)
- se věnuje dle svých schopností komorní či souborové hře
- se seznamuje s moderními technikami při interpretaci skladeb 20. a 21. století
- je schopen hry z listu dle svých hráčských schopností
- postupně získává přehled (včetně posluchačských zkušeností) o literatuře a historii nástroje

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- zvládá podle svých individuálních schopností všechny aspekty hry na nástroj (prstová a tónová technika, druhy artikulace, frázování, atd.)
- je schopen samostatného přístupu ke studiu skladby z hlediska technických problémů i otázky stylu
- je schopen hry z listu podle svých schopností
- má přehled o literatuře a historii nástroje
- má zkušenost s komorní nebo souborovou hrou

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Nástrojový seminář

Předmět se vyučuje formou čtyřhodinových bloků jednou za měsíc. Je určen pro žáky dechového oddělení a oddělení bicích nástrojů. V těchto hodinách se žák seznámí se základními informacemi a dovednostmi z následujících tematických okruhů:

- historie dechových a bicích nástrojů
- vývoj technických a zvukových možností nástroje
- literatura dechových a bicích nástrojů
- poslechový a interpretační seminář
- základy improvizace, klavírních doprovodů a komorní hry

- návštěvy koncertů
- exkurze
- propojení hudby s ostatními druhy umění

1. – 2. ročník

Žák

- hraje jednoduché melodie z listu s následnou transpozicí
- sluchově rozpozná tón všech dechových a bicích nástrojů
- chápe význam výrazu hudební interpretace
- rozpozná stylové období skladby z poslechu na základě znalostí z oblasti jako je dynamika, stavba frází, harmonie, práce s časem
- se orientuje v literatuře předních českých skladatelů (A. Dvořák, B. Smetana, V. Novák, L. Janáček, B. Martinů) pro svůj konkrétní nástroj a alespoň v obrysech pro ostatní dechové a bicí nástroje

3. – 4. ročník

Žák

- jmenuje alespoň 3 české a 3 světové hráče na dechové a bicí nástroje
- vyjadřuje svůj názor na hudební zážitek z koncertu nebo poslechu opřený o znalosti a zkušenosti z interpretačních seminářů
- se orientuje ve stěžejní literatuře světových hudebních skladatelů (Bach, Mozart, Beethoven, Chopin, Mendelssohn, Schubert, Schumann, Čajkovskij, Rachmaninov) pro svůj konkrétní nástroj a alespoň v obrysech pro ostatní dechové a bicí nástroje
- hraje jednoduchou improvizaci v bluesové stupnici

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

5.41 Studijní zaměření Hra na akordeon (II. stupeň)

Žák navazuje na dovednosti získané při studiu na I. stupni. Pod odborným vedením pedagoga prohlubuje technické dovednosti, rozvíjí svoji hudební představivost a zapojuje se do komorní hry.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	2

*Výuka nepovinného předmětu probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy předmětu Komorní hra jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na akordeon

1. - 2. ročník

Žák

- rozvíjí technickou úroveň
- zdokonaluje tónovou kulturu
- interpretuje vybranou literaturu z paměti

Žák na konci roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- se podílí na výběru literatury
- je schopný samostatné přípravy do vyučování
- prohlubuje dynamické a agogické cítění
- se uplatňuje jako sólista i doprovodný hráč, či hráč v souboru

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.42 Studijní zaměření Hra na kytaru (II. stupeň)

Studium je určeno pro žáky, kteří absolvovali I. stupeň studijního zaměření Hra na kytaru I. Slouží ke zdokonalování technických prvků, interpretace a dosažení kultivovaného hudebního projevu v sólové, komorní nebo orchestrální hře.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět*:				
Komorní hra	1	1	1	1
Orchestrální hra	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a zákonnými zástupci, se souhlasem ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na kytaru

1. - 2. ročník

Žák

- ovládá hru v rozsahu celého hmatníku
- zahraje durovou a mollovou stupnici v různých rytmických variantách s příslušnými kadencemi
- ovládá základní technické prvky (dynamika, legato, staccato, vibrato, arpeggio, přirozené flažolety, rasguado, barré hmaty)
- dbá na dynamické odstínění, využívání rejstříků a agogiku
- se částečně orientuje v interpretaci skladeb různých slohových období
- dokáže zahrát z listu
- je schopen se zapojit do komorní či orchestrální hry

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- ovládá hru v rozsahu celého hmatníku
- zahraje durovou a mollovou stupnici v rychlém tempu a různých rytmických variantách s příslušnými kadencemi a jejich obraty
- ovládá základní technické prvky (dynamika, legato, staccato, vibrato, arpeggio, přirozené flažolety, rasguado, barré hmaty)
- dbá na dynamické odstínění, využívání rejstříků a agogiku
- se částečně orientuje v interpretaci skladeb různých slohových období, zahraje z paměti skladbu rozsáhlejšího charakteru
- dokáže zahrát z listu
- zvládne vytvořit doprovod k písni
- chápe zákonitosti improvizace
- se zapojuje do komorní či orchestrální hry

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.43 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru (II. stupeň)

Výuka je orientována převážně na rockovou a popovou hudbu. Zaměřuje se na funkci doprovodnou, sólovou i improvizaci. Zaměřuje se na světovou i českou tvorbu, z části vychází z požadavků studenta ve snaze docílit jeho originální projev.

Přípravné studium

Žák

- umí správné držení nástroje a těla při hře
- zná hru trsátkem (stejněměrně, střídavě, s tlumením)
- dbá na správné držení levé ruky
- opakuje drobné rytmicko-melodické motivy

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět: *				
Souborová hra	1	1	1	1
Orchestrální hra	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a zákonnými zástupci, se souhlasem ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na elektrickou kytaru

1. - 2. ročník

Žák

- se orientuje na celém hmatníku
- tvoří tóny trsátkem nebo prsty p, i, m, a
- hraje pentatonickou stupnici (5 figur)
- používá kytarové tabulatury
- se vyzná v zesilovací aparatuře a základních kytarových efektech (delay, chorus, flanger, kompresor ...)
- ovládá snadné rokenrolové rify
- zahraje durové, mollové kvintakordy a dominantní septakord
- improvizuje na bluesovou „dvanáctku“
- zahraje part popové či rockové písně (doprovod, sólo)

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- se orientuje v notách v houslovém klíči
- hraje durové, mollové a pentatonické stupnice
- umí zahrát podle značky libovolný akord
- hraje vzestupné i sestupné legato, hammering
- ovládá vytahování strun (slight bend, bend half step, full bend), vibrato, flažolety, trylek, slide
- využívá barré hmaty
- umí vytvořit harmonické schéma a improvizovat v něm
- má zkušenosti s hraním v kapele nebo v orchestru

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.44 Studijní zaměření Hra na kytaru I (II. stupeň)

Výuka je zaměřena zejména na sólovou klasickou kytaru, jejímž repertoárem je hudba jednotlivých slohových období od renesance po současnost. Zařazeny jsou i doprovody písní. Žáci se navíc mohou uplatnit v komorní hře a v kytarovém orchestru.

Přípravné studium

Žák

- přiměřeně ovládá správné držení nástroje, levé a pravé ruky
- tvoří tón palcem a jednotlivými prsty (i, m, a) pravé ruky
- dbá na správné držení levé ruky
- zahraje jednohlasou melodií z paměti
- zahraje durovou jednooktávovou stupnici
- zahraje melodií s doprovodným prázdným basem

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru I	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět*:				
Hudební nauka	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1
Orchestrální hra	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	2 - 4	2 - 4	2 - 4	2 - 4

* Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a zákonnými zástupci, se souhlasem ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na kytaru I

1. - 2. ročník

Žák

- přiměřeně ovládá správné držení nástroje, levé a pravé ruky
- popíše jednotlivé části nástroje a zná jeho ladění
- ovládá střídavý úhoz a rozklady p, i, m, a (apoyando, sin apoyar)

- dokáže dynamicky odstínit hru, rozlišuje hru staccato a tenuto
- využívá střídání rejstříků (sul tasto, normale a sul ponticello)
- se orientuje na hmatníku do VII. polohy
- hraje durové a mollové typové stupnice s kadencemi
- nacvičuje vzestupné i sestupné legato, vibrato
- používá malé barré
- se seznámí s přirozenými flažolety
- doprovází písně pomocí akordů na základních harmonických funkcích

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- užívá pro hru rozsah celého hmatníku
- zahraje intervalovou stupnici
- v přiměřené míře ovládá základní technické prvky (dynamika, legato, staccato, vibrato, arpeggio, přirozené flažolety, rasguado, barré hmaty)
- je schopen zahrát z listu
- doprovází podle akordových značek
- se seznamuje se zákonitostmi improvizace
- je zvyklý veřejně vystupovat a navštěvovat koncerty

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hudební nauka

Viz. učební osnovy pro I. stupeň HN str. 16, s přihlédnutím k individuálním schopnostem a znalostem žáka.

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.45 Studijní zaměření Sólový zpěv (II. stupeň)

Výuka probíhá podle osvědčených klasických pěveckých metod, rozvíjíme hlasové schopnosti žáka. Vycházíme z přirozených předpokladů žáka, rozvíjíme schopnost interpretace různých stylových žánrů klasickými pěveckými metodami. Užíváme vhodného repertoáru různých žánrů (lidová píseň, umělá píseň, muzikálové písně, populární písně).

Přípravné studium

absolvuje žák v případě, že započal studium na ZUŠ od 14 let věku a výše.

Žák

- intonuje
- zpívá přirozeným hlasem
- užívá základní technické prvky

Na základě přijímací zkoušky na konci školního roku učitel hlavního oboru rozhodne o dalším vzdělávání žáka.

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Sólový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj*	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2	2	2	2

Žák nenavštěvuje sborový zpěv v případě, že je rovněž žákem ZŠ Polabiny II s RVHV, kde navštěvuje sborový zpěv.

* Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Sólový zpěv

1. - 2. ročník

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku
- užívá hlas v celém svém rozsahu
- zvládne zpěv plynulé kantilény
- interpretuje kultivovaně vokální skladby různých slohových období
- se uplatňuje ve vícehlasém komorním seskupení
- zná základní pěveckou literaturu různých stylových období
- se zapojuje do realizace kulturních a společenských akcí

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. - 4. ročník

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- užívá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- ovládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení frází
- orientuje se v notovém zápise i textu
- interpretuje kultivovaným způsobem vokální skladby různých stylových období
- užívá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- se uplatňuje ve vícehlasém komorním seskupení
- zná základní pěveckou literaturu, sám kriticky zhodnotí vokální a vokálně-instrumentální skladby
- se zapojuje do realizace koncertních, kulturních a společenských akcí

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Komorní zpěv

1. - 2. ročník

Žák

- ovládá dechovou techniku
- užívá hlas v celém rozsahu
- intonuje a udrží svůj hlas při zpěvu vícehlasu
- se uplatňuje ve vícehlasém vokálním seskupení
- se aktivně podílí na koncertních a kulturních akcích
- rozvíjí a prohlubuje pravidelnou samostatnou přípravu
- spolupracuje při realizaci kulturně-společenských akcích

3. - 4. ročník

Žák

- rozvíjí pěveckou techniku
- intonuje a udrží svůj hlas při zpěvu vícehlasu
- užívá dynamiku a vhodné výrazové prostředky
- zpívá skladby různých žánrů a stylů (písňe lidové, umělé, tradicionály, muzikálové písňe aj.)
- užívá přirozeného hlasu v celém rozsahu
- zpívá skladby přiměřené svým individuálním schopnostem
- dokáže sledovat ostatní party, hlasy a jejich vyrovnanost
- se orientuje v notovém zápisu vícehlasu
- spolupracuje a aktivně se podílí na realizaci koncertních a kulturních akcí
- vnímá v maximální míře důležitost své práce v kolektivu
- přebírá vlastní odpovědnost za společnou práci
- se zapojuje do kulturně společenských akcí
- zhodnotí kvalitu uměleckého díla a produkce

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

5.46 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje (II. stupeň)

Učební plán pro II. stupeň

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět:*				
Komorní hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Soubořová hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Orchestrální hra	1 - 2	1 - 2	1 - 2	1 - 2
Nástrojový seminář	1	1	1	1
Nepovinný předmět: Hra na druhý nástroj**	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	2 - 3	2 - 3	2 - 3	2 - 3

*Každý žák během 4letého studia II. stupně absolvuje minimálně 4 hodiny kolektivní interpretace (povinně volitelných předmětů), jejichž výběr je uveden v tabulce. Typ předmětu vybírá žák po dohodě s učitelem a rodičem, se souhlasem ředitele školy.

**Výuka nepovinného předmětu (hra na druhý nástroj) probíhá pouze se souhlasem žáka, jeho zákonných zástupců, učitele hlavního oboru a ředitele školy.

Učební osnovy povinně volitelných předmětů jsou k dispozici v kapitole 5.47.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Hra na bicí nástroje

1 - 2. ročník

Žák

- má zafixované složitější technické prvky (akcenty, přírazy, tlakový vír, paradiddle) a výrazové prvky
- ovládá techniku double roll
- plně ovládá koordinaci rukou a nohou
- má rozšířenou znalost not o kvintoly a septoly
- realizuje své myšlenky při doprovodu hudební podehrávky
- zvládá aplikovat varianty paradiddle v jednoduchém groove či breaku
- hraje složitější party různých hudebních žánrů (pop, rock, jazz, latin, funk, afro-cuban)
- hraje složitější party na různé bicí nástroje z listu

Žák na konci školního roku vykoná postupovou zkoušku.

3. – 4. ročník

Žák

- improvizuje a hraje open sóla na bicí soupravu
- umí zahrát na tympány
- hraje na percuse (conga, bonga, ...)
- realizuje vlastní hudební myšlenky
- dokáže doposud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů
- je připraven hrát v různých amatérských skupinách

Studium II. stupně žák ukončí veřejným absolventským nebo kolektivním vystoupením nebo závěrečnou zkouškou, na které přednese program odpovídající náročnosti.

5.47 Učební osnovy předmětu Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra

Učební plán pro II. stupeň

- viz učební plány pro II. stupeň jednotlivých studijních zaměření.

Učební osnovy pro II. stupeň předmětu Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra

1. – 2. ročník

Žák

- si všímá tónové kvality při sluchové sebekontrolě
- vnímá celkový zvuk tělesa
- chápe složitější gesto dirigenta, řídí se jeho pokyny a reaguje na změny dynamiky, agogiky a tempa

3. – 4. ročník

Žák

- zachovává předepsanou artikulaci, celkovou náladu skladby, snaží se o preciznost svého partu i souhry
- si uvědomuje vlastní odpovědnost znalosti repertoáru vůči ostatním
- si uvědomuje odpovědnost za svou práci vůči celému kolektivu

Výuka probíhá ve sloučených skupinách a každý ročník je známkován podle adekvátních dovedností a znalostí, které odpovídají příslušnému ročníku v hlavním oboru. Hodnocení žáků probíhá průběžně po celý školní rok písemnou nebo ústní formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Studium s rozšířeným počtem hodin škola neorganizuje.

5.48 Studium pro dospělé

Na škole je organizováno studium pro dospělé, jehož rozsah a formu určí ředitel školy na základě individuálního učebního plánu, předloženého učitelem hlavního oboru. Studium je organizováno s minimální dotací 1 vyučovací hodiny týdně.

6. TANEČNÍ OBOR

Taneční obor navštěvují děti od 5 let. V přípravném studiu získávají žáci pohybové a taneční základy v předmětu přípravná taneční výchova. Výuka I., II. stupně a studia pro dospělé (SPD) je realizována v předmětech taneční průprava, taneční praxe, současný tanec, klasický tanec, lidový tanec. Žáci mají možnost navštěvovat studium zaměřené na současný nebo klasický tanec. Studium I. a II. stupně je ukončeno veřejným absolventským představením. Na škole pracuje taneční soubor, který se zaměřuje na scénický tanec.

Důležitý podíl na výuce mají hudební pedagogové – korepetitoři. Korepetitor úzce spolupracuje s pedagogem, vytváří hudební doprovod vhodný pro daný pohyb a přizpůsobený věku dítěte. Hudební doprovod napomáhá u dětí rozvíjet rytmické a hudební cítění, podporuje jejich muzikálnost. Mimo vlastní improvizace využívá korepetitor hudební předlohy, především v lidovém tanci. Žákům v nižších ročnících připravuje rytmická cvičení, hudební hádanky, nacvičuje nápěvy lidových tanců.

Nábory žáků probíhají u předškolních dětí v MŠ a vyhlášením talentových zkoušek.

Součástí výuky na ZUŠ jsou návštěvy tanečních představení, účast na přehlídkách a soutěžích ve scénickém a klasickém tanci, soustředění žáků, účast na seminářích různých tanečních technik, příprava představení a výchovných koncertů pro žáky ZŠ a MŠ. Taneční obor se podílí na společných projektech celé školy. Významnou událostí pro žáky i rodiče je každoroční účast na závěrečném koncertu TO ve VČD.

Vzdělávací obsah předmětů:

Přípravná taneční výchova (PTV)

Cílem výuky je osvojení základních principů pohybu na místě, z místa. Žáci se seznamují s anatomii těla, základními pohybovými principy. Žáci mají dostatečný prostor a motivaci k rozvíjení hravosti, přirozeného pohybu, vnitřní citlivosti a fantazie.

Taneční průprava (TP)

Taneční průpravou rozumíme „připravenost“ jednotlivých svalových oblastí hlavy, trupu, pánve, horních a dolních končetin. Výstupy aplikujeme ve cvičení na místě, z místa; jednotlivě, ve skupině, v práci s rekvizitou a náčiním, v akrobacii.

Taneční praxe (TX)

Taneční praxi chápeme jako veškeré využití získaných dovedností různých technik, které žáci mohou zpracovávat. Zadáváním různých úkolů se pedagog snaží rozvíjet představivost, fantazii, vede žáka k zamyšlení a hledání svých cest v řešení. Součástí výuky je příprava choreografií, návštěva tanečních představení, seznámení s historií a vývojem tance, účast na tanečních seminářích.

Současný tanec (ST)

navazuje na předmět taneční průprava, kultivuje přirozený pohyb dětí a vede je ke správnému používání pohybových, výrazových a tanečních schopností. Pěstuje u žáků kreativitu. Součástí výuky je návštěva tanečních představení, tanečních seminářů, seznámení s různými tanečními technikami. Na videonahrávkách se žáci seznamují s díly minulých i současných choreografů, využitím světla, kostýmů, různých prostorů, rekvizit, sledují celkové scénické provedení díla. Žáci se učí vyhodnotit dílo i vlastní tvorbu. Učí se být vnímavým divákem.

Součástí výuky je pohybové rozlišení tanečních technik, práce s těžištěm, práce jednotlivce, ve dvojici, ve skupině – pohyb na místě a v prostoru, zvládat svalové napětí a uvolnění, dynamiku, obsah a výraz pohybu aj.

Klasický tanec (KT)

Výuku klasického tance začínáme ve 3. ročníku základního studia. Je to prvotní seznámení s principy a provedením prvků u tyče a na volnosti (práce dolních a horních končetin, skoky). Žáci s mimořádným zájmem a výraznými předpoklady mají možnost navštěvovat studium zaměřené na klasický tanec s vyšším počtem hodin, jehož nedílnou součástí je výuka techniky tance na špičkách. Zde jsou využívány delší vazby prvků u tyče i na volnosti, dbá se na správné provedení, koordinaci pohybu nohou, paží a hlavy, zapojují se točky, malé i velké skoky, vazebné prvky, relevé a polohy en l'air.

Žáci se prezentují na veřejných vystoupeních, soutěžích v klasickém tanci. Žáci se také seznamují se základními baletními díly, na kterých sledují historii vývoje baletu, stavbu choreografie, hudební doprovod, kostým tanečnicků, klasickou techniku tanečnicků.

Lidový tanec (LT)

V předmětu lidový tanec se vracíme k lidovým tradicím a umožňujeme žákům poznat specifiku lidového tance. Žáci se seznámí s českými i moravskými tanci. Z cizích jsou to slovenské lidové tance, základy španělských tanců.

Co učíme naše žáky?

- rozvoji osobnosti
- vytrvalosti
- zodpovědnosti za sebe samého
- sebereflexi
- spolupráci s ostatními
- možnost vyjádřit svůj názor
- pochopit umělecké dílo
- hodnotit dílo

Organizace a realizace studia

Přípravné studium	2 roky
Studium I. stupně	7 let
Studium II. stupně	4 roky
Studium pro dospělé	4 roky

Výuka probíhá 2x týdně, u studia se zaměřením na klasický tanec 3x týdně.

6.1 Studijní zaměření Přípravná taneční výchova (PTV)

Učební plán PTV

Předmět	Hodinová dotace	
	1. r.	2. r.
Přípravná taneční výchova	2	2
Celkový počet hodin týdně	2	2

Učební osnovy studijního zaměření Přípravná taneční výchova

Žák

- předvede základní polohy v lehu, v sedu
- upevňuje optimální držení těla v základních polohách
- reaguje na hudební doprovod (tempo, rytmus)
- využívá základní směry v pohybu z místa
- zná základní chůzi, běh, poskočný krok, koníčkový přeskok

- zvládá jednoduché taneční a pohybové hry
- umí hrát na rytmické nástroje, zpívat jednoduché nápěvy

6.2 Studijní zaměření Současný tanec

Učební plán pro I. stupeň studijního zaměření Současný tanec

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Taneční průprava	2	2	1	-	-	-	-
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1
Současný tanec	-	-	-	1	1	1	1,5
Klasický tanec	-	-	1	1	1	1	1,5
Lidový tanec	-	-	-	1	1	1	-
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	4	4	4	4

Učební osnovy pro I. stupeň studijního zaměření Současný tanec

1. ročník

Taneční průprava

Žák

- umí pojmenovat jednotlivé svalové oblasti
- zná základní polohy těla v lehu na zemi
- zná základní sedy
- pohybuje se po jednoduchých prostorových drahách (rovné, oblé, kruh)
- opraví správné provedení cviku, který je předveden

Taneční praxe

Žák

- rozumí základním hudebním pojmům (tempo, dynamika)
- improvizuje na dané téma
- aplikuje získané taneční dovednosti v prezentaci na veřejných vystoupeních

2. ročník

Taneční průprava

Žák

- pozná správné provedení cviku
- rozlišuje různé polohy těla, umí je předvést
- užívá optimální držení těla
- vytleská dvoudobý, třídobý takt, pracuje s rytmickými nástroji
- spojí základní kroky do jednoduchých vazeb v prostoru

Taneční praxe

Žák

- improvizuje s náčiním
- respektuje práci ve skupině

- rozezná rytmus chůze, běhu, poskoku
- reaguje na změny v hudebním doprovodu
- se orientuje v prostoru
- zvládá základní prvky jednoduchých tanečních her
- dokáže vyjádřit slovně i pohybem vlastní námět adekvátně svému věku

3. ročník

Taneční průprava

Žák

- užívá správné držení těla
- zvládá základní taneční kroky
- zvládá jednoduché pohybové úkoly s náčiním a rekvizitami
- v provedení vnímá změny tempa, dynamiky
- dokáže pohybem reagovat na dvoudobý a třídobý takt
- umí pojmenovat jednotlivé části těla
- umí vyhodnotit svůj výkon

Klasický tanec

Žák

- zná základní pozice paží, nohou (používá I., II., III. pozici)
- popíše správné postavení čelem k tyči, bokem k tyči, na volnosti
- zná princip odrazu - dopadu
- se orientuje v prostoru
- rozumí názvosloví probraných prvků

Taneční praxe

Žák

- zvládá probrané taneční prvky v jednoduchých vazbách
- spolupracuje ve dvojici, trojici
- zvládá pohyb po různých prostorových drahách
- při tanci využívá náčiní
- si uvědomuje odpovědnost za kolektivní práci
- rozlišuje správnost provedení cviku

4. ročník

Současný tanec

Žák

- rozlišuje protažení a uvolnění celého těla
- ovládá různé svalové oblasti
- zná základní stavbu těla a jeho části
- využívá náčiní
- zvládá odraz, dopad v různých skocích
- umí vyhodnotit svůj výkon
- je schopen tvořit sám i ve dvojici
- se dokáže koncentrovat na zadaný úkol a provedení
- na základě zadání tvoří krátké taneční celky

Klasický tanec

Žák

- provádí jednoduché vazby základních prvků
- vnímá předeheru, přípravu a závěr
- zvládá základní provedení skoků u tyče, na volnosti
- zná V. pozici dolních končetin

Lidový tanec

Žák

- zná základní pozice nohou (I. - IV.)
- zná pérování vahou, pérovanou chůzi
- využívá různé polohy paží
- zná jednoduché kroky ve dvoudobém a třídobém taktu
- spojuje probrané taneční kroky za doprovodu lidové písně, zazpívá lid.píseň

Taneční praxe

Žák

- rozpozná dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt
- umí pracovat ve dvojici
- reaguje na změny rytmu, tempa, nálady
- rozezná a umí vyjádřit pohyb vázaný - staccatový
- popíše základní provedení jednotlivých cviků
- rozpozná chyby při provedení

5. ročník

Současný tanec

Žák

- zná základní stavbu těla
- používá doprovodný pohyb paží
- umí otáčky na místě i z místa
- zvládá vazby několika prvků v přízemních polohách
- spojuje prvky do vazeb v pohybu na místě i z místa
- začleňuje skoky do jednoduchých vazeb
- se pohybuje v prostoru se sníženým, zvýšeným těžištěm
- pracuje ve dvojici na místě i v pohybu v prostoru
- rozlišuje svalové napětí – uvolnění
- na základě zadání tvoří krátké taneční celky

Klasický tanec

Žák

- používá probrané prvky ve vazbách čelem i bokem k tyči
- zná postavení ve IV. p. u tyče, na volnosti
- provádí úklony u tyče
- přenáší podle stupně zvládnutí prvky na volnost
- rozlišuje postavení na volnosti en face, croisée, éffacée
- provádí nácvik skoků u tyče

Lidový tanec

Žák

- zvládá základní kroky českých lidových tanců vpřed a v otáčkách
- tančí v různém držení
- umí střídat zpěv a tanec, používá zpěv i při tanci
- zná typické tance různých oblastí

Taneční praxe

Žák

- kontroluje své individuální možnosti
- zdokonaluje své výrazové schopnosti
- se umí pohybovat v nejrůznějších prostorových drahách
- vnímá skupinu
- dokáže obhájit svoji představu
- rozvíjí improvizaci na dané téma
- využívá k tanečnímu projevu náčiní a jiné předměty
- reaguje na obsah hudební předlohy
- prohlubuje své hudební cítění i ve spolupráci s korepetitorem
- je schopen se koncentrovat
- rozeznává základní taneční techniky

6. ročník

Současný tanec

Žák

- umí spojovat probrané prvky do delších vazeb i se změnami poloh a pohybem paží
- uvědoměle pracuje na zdokonalování provedení probraných prvků
- procvičuje obratnost, rovnováhu
- používá rotace a suny hlavy, pánve, ramen
- provádí pohyb plynulý i s akcenty
- využívá skoky na místě, z místa
- rozvíjí, vnímá, kontroluje různé stupně svalového napětí
- pohybově reaguje na ticho, zvuky, hudbu
- pracuje na svých rozsahových možnostech
- chápe rozdíly mezi pohybem vedeným, švihovým, kyvadlovým
- umí vedený pohyb různou částí těla
- při hledání různé možnosti řešení daných úkolů vychází ze svých zkušeností

Klasický tanec

Žák

- umí zapojit pohyb hlavy
- koordinuje pohyb horních a dolních končetin u tyče
- reaguje na změnu akcentu (battement tendu, battement jetés)
- vybrané prvky provádí en l'air
- používá obraty u tyče i na volnosti
- během cvičení využívá vazebné prvky

Lidový tanec

Žák

- zvládá vybrané kroky moravských a slovenských tanců
- umí tvořit krátké vazby prvků na místě, v prostorových obměnách
- užívá různé párové držení
- zná typické tance různých oblastí
- rozezná pérování vahou, tahem
- používá různé polohy paží, držení v kruhu
- provádí podupy, potlesky, rytmizaci kroků, obraty, otáčky vpřed, vzad
- zná typické tance různých oblastí

Taneční praxe

Žák

- dokáže samostatně řešit drobné prostorové, rytmické a vztahové úkoly – sám, ve skupině
- vkládá do improvizace svůj osobitý projev
- využívá předměty kolem sebe, pracuje s představou, náladou
- vnímá jedince, skupinu
- umí předat získané vědomosti
- tvoří na základě poslechu hudby nebo pohybového schématu
- uvědomuje si centrum těla – sám, ve dvojici
- zvládá kontakt se zemí, s prostorem, s druhým tanečníkem

7. ročník

Současný tanec

Žák

- provádí skoky i s obraty
- zvládá vazby probraných prvků s ohledem na individuální možnosti
- používá vedený a švihový pohyb horních a dolních končetin v různých polohách
- zvládá harmonický pohyb celého těla s ohledem na změnu polohy těžiště
- si uvědomuje své centrum těla v různých polohách na místě a v pohybu z místa
- na základě zadání je schopen tvořit etudy
- orientuje se v hudbě
- najde chybu, vystihne podstatu provedení cviku
- umí vzájemně hodnotit provedení vazeb a prvků

Klasický tanec

Žák

- zvládá základní prvky, skoky
- provádí vázaný pohyb s akcentem
- zvládá jednoduché vazby probraných prvků ve spojení s vazebnými prvky
- rozvíjí koordinaci horních i dolních končetin
- zdokonaluje svůj taneční projev
- při cvičení zapojuje pohyb hlavy
- vnímá prostor
- provádí prvky s různou dynamikou, natáčením, en tournant

Taneční praxe

Žák

- má vlastní přirozený projev
- má svůj názor a dokáže jej obhájit
- vychází v improvizaci a tvorbě ze svých představ, zážitků, životních zkušeností
- je schopen diskutovat o díle
- vnímá sebe jako součást skupiny
- se podílí na tvorbě tanečního vystoupení
- spolupracuje s ostatními
- hodnotí sebe i jiné
- rozezná hodnotné dílo – technické provedení, obsah, hudební doprovod
- se snaží o výraz v tanci
- hledá různé možnosti řešení zadaných úkolů

Učební plán pro II. stupeň studijního zaměření Současný tanec

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Současný tanec	2	2	1,5	1,5
Taneční praxe	1	1	1,5	1,5
Klasický tanec	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	4	4	4	4

Učební osnovy pro II. stupeň studijního zaměření Současný tanec

1. ročník

Současný tanec

Žák

- zvládá delší vazby v přízemních polohách, v pohybu na místě i z místa
- zná izolace různých částí těla
- zná stavbu a funkci těla
- využívá různé polohy těla v práci na zemi (převaly, pády)
- pracuje s centrálním těžištěm
- vnímá svalové napětí - uvolnění
- reaguje na změny rytmů
- provede pohyb s různou dynamikou a napětím

Klasický tanec

Žák

- využívá poloh en l'air a relevé
- rozezná rytmické změny
- se snaží o tanečnost v projevu
- orientuje se v prostoru (épalement)
- pózy en l'air, porté
- ve vazbách zapojuje vazebné prvky, otáčky, skoky
- dokáže objasnit správné provedení prvku

Taneční praxe

Žák

- spolupracuje a respektuje dvojici, trojici
- hledá svůj pohybový slovník
- chápe improvizaci jako osobitý projev
- pracuje s motivem
- umí pracovat s danou vazbou (dynamika, rytmus, obsah, tempo)
- má zodpovědnost za kolektivní dílo
- umí vyhodnotit práci svoji i ostatních
- ve tvorbě využívá své zkušenosti a fantazii
- navštěvuje taneční představení

2. ročník

Současný tanec

Žák

- utváří delší vazby v přízemních polohách, v pohybu na místě i z místa
- zná izolace různých částí těla
- zná stavbu a funkci těla, plně využívá v pohybu
- vnímá vnitřní a vnější povrch těla, prostor kolem sebe
- reaguje na vnitřní i vnější impulzy
- uplatňuje různé polohy těla v práci na zemi (převaly, pády)
- pracuje s vedlejšími těžišti
- vnímá svalové napětí – uvolnění
- rozezná taneční techniky
- vnímá změny rytmů
- využívá v pohybu různou dynamiku a napětí

Klasický tanec

Žák

- využívá dalších poloh en l'air a relevé
- vnímá rytmické změny
- se snaží o tanečnost v projevu
- orientuje se v prostoru (épalement)
- pózy en l'air, porté
- ve vazbách zapojuje vazebné prvky, otáčky, skoky
- dokáže objasnit správné provedení prvku

Taneční praxe

Žák

- je schopný pracovat sám
- hledá svůj pohybový slovník
- chápe improvizaci jako osobitý projev
- pracuje s motivem
- ve tvorbě využívá své zkušenosti a fantazii
- jmenuje hodnoty díla
- např. pomocí videa vyhodnotí svoji práci

3. ročník

Současný tanec

Žák

- zvládá vazby po technické stránce
- uvědomuje si při kontaktu sebe i partnera
- naplňuje pohyb obsahem (dynamika pohybu)
- je přizpůsobivý práci ve skupině
- realizuje ve vazbách dané téma prostřednictvím svých pohybových schopností

Klasický tanec

Žák

- zná různé druhy točení
- zvládá delší vazby prvků
- využívá batýrovaných skoků
- dbá na tanečnost, správné propojení pohybu dolních a horních končetin
- umí rozeznat nesprávné provedení cviků

Taneční praxe

Žák

- dokáže zpracovat dané téma pro malou skupinu
- dbá na výraz, vyjádření obsahu
- spolupracuje na tvorbě díla
- navštěvuje taneční semináře, představení
- hodnotí taneční díla
- v tvorbě využívá zvuky, ticho, hudbu různých žánrů
- v tvorbě vychází ze svých životních zkušeností

4. ročník

Současný tanec

Žák

- zvládá vazby po technické a obsahové stránce
- vnímá při kontaktu sebe i partnera
- naplňuje pohyb obsahem (náboj, prožitek, dynamika pohybu)
- je přizpůsobivý práci ve skupině
- vnímá prostorové změny

- realizuje ve vazbách dané téma prostřednictvím svých pohybových schopností

Klasický tanec

Žák

- zná různé druhy točení
- zvládá kvalitně delší vazby prvků
- využívá batýrovaných skoků en tournant
- dbá na správné provedení prvků a koordinaci pohybu paží, nohou a hlavy
- umí rozeznat nesprávné provedení cviků a objasnit chyby v provedení

Taneční praxe

Žák

- dokáže zpracovat dané téma pro skupinu
- dbá na výraz, vyjádření a pravdivost
- v tvorbě využívá zvuky, ticho, hudbu různých žánrů
- spolupracuje na tvorbě díla
- navštěvuje taneční semináře, představení
- hodnotí taneční díla
- reaguje v tanci na životní zkušenosti

6.3 Studijní zaměření Klasický tanec

Obsah předmětů (mimo klasický tanec) je totožný s obsahem předmětů zaměření Současný tanec. Předmět Klasický tanec má vyšší hodinovou dotaci.

Učební plán pro I. stupeň studijního zaměření Klasický tanec

Předmět	Hodinová dotace						
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Taneční příprava	2	2	1	-	-	-	-
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1
Klasický tanec	-	-	1,5	2	2	2	2
Současný tanec	-	-	-	1	1	1	1
Lidový tanec	-	-	-	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	3	3	3,5	5	5	5	5

Učební osnovy pro I. stupeň studijního zaměření Klasický tanec

3. ročník

Klasický tanec

Žák

- kontroluje základní držení těla
- uvědoměle vypracovává maximální vytočení dolních končetin
- vypracovává správné postavení chodidel v klasických pozicích
- zná pozice horních i dolních končetin, základní polohy hlavy
- zvládá základní prvky odděleně

4. ročník

Klasický tanec

Žák

- zná základní držení těla
- používá princip posunutého těžiště – směrem k prstům
- vypracovává správné postavení chodidel v klasických pozicích
- zná 1. a 3. port de bras
- spojuje klasické prvky do jednoduchých kombinací
- ovládá základní postavení na volnosti
- zná základní prvky na volnosti

5. ročník

Klasický tanec

Žák

- zapojuje pohyb hlavy
- spojuje prvky obraty na obou končetinách
- zná 2. port de bras
- vkládá do vazeb prvků předklony, úklony a záklony trupu
- zvládá postavení épaulement
- provádí vybrané prvky en l'air
- zvládá jednoduché kombinace skoků
- používá techniku klasického tance na špičkách

6. ročník

Klasický tanec

Žák

- sleduje pohyb horních končetin
- vkládá do vazeb obraty na jedné noze
- zná 4., 5., 6. port de bras
- vkládá do vazeb prvků předklony, úklony a záklony trupu
- umí reagovat na změny tempa
- zvládá změnu akcentu při procvičování klasických prvků
- provádí vybrané prvky na relevé
- zvládá jednoduché kombinace vazby prvků na volnosti
- princip skoků uplatňuje v krátkých vazbách skoků
- používá techniku klasického tance na špičkách

7. ročník

Klasický tanec

Žák

- provádí vybrané prvky a skoky grand
- využívá tour a pirouettes i na špičkách
- používá koordinovaně doprovodný pohyb paží i hlavy

- zná 1. - 4. arabesque
- používá pózy attitude
- zvládá spojení prvků v různé dynamice pohybu
- vkládá do vazeb různá port de bras i v rytmických obměnách
- hodnotí správnost provedení

Učební plán pro II. stupeň studijního zaměření Klasický tanec

Předmět	Hodinová dotace			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Klasický tanec	2	2	2	2
Současný tanec	2	2	1,5	1,5
Taneční praxe	1	1	1,5	1,5
Celkový počet hodin týdně	5	5	5	5

Učební osnovy pro II. stupeň studijního zaměření Klasický tanec

1. ročník

Klasický tanec

Žák

- zdokonaluje techniku a tanečnost provedení
- rozvíjí získané dovednosti
- provádí vícenásobné piruety
- zvyšuje obtížnost skoků

2. ročník

Klasický tanec

Žák

- zdokonaluje techniku a tanečnost provedení
- rozvíjí získané dovednosti
- se točí po různých prostorových drahách
- zvyšuje obtížnost skoků
- pózy 90 a výše, tour, adagio

3. ročník

Klasický tanec

Žák

- zvyšuje obtížnost vazeb prvků v kombinaci s piruetami a skoky....tanečnost
- zná točení v různých pózách
- rozlišuje a kombinuje skoky, batýrované skoky
- zvládá vybrané variace z baletů

4. ročník

Klasický tanec

Žák

- zvyšuje obtížnost vazeb prvků
- rozlišuje a kombinuje skoky, batýrované skoky
- zvládá vybrané variace z baletů
- je schopen připravit vazby prvků

6.4 Studium pro dospělé (SPD)

Po absolvování II. stupně žák pokračuje ve studiu pro dospělé, které absolvuje po 4 letech závěrečným koncertem. Učivo navazuje na učební plány a osnovy II. stupně v předmětech současný tanec, klasický tanec a taneční praxe.

Organizaci, obsah a realizaci stanoví ředitelka školy dle učebních plánů třídního pedagoga.

7. VÝTVARNÝ OBOR

Během studia na výtvarném oboru žáci získávají zručnost při zobrazování skutečnosti, učí se používat rozličné výtvarné nástroje a materiály, rozvíjejí schopnost výtvarně myslet a originálně a tvořivě přistupovat k danému úkolu. Seznamují se s dějinami i současnými tendencemi ve výtvarném umění a učí se rozumět výtvarnému jazyku. Výtvarné vyjádření se jim stává prostředkem osobní výpovědi, vzájemné komunikace a poznávání světa. Při hodnocení práce se učí obhájit svůj způsob řešení a tolerovat mnohost názorů. Na četných mimoškolních akcích, jako jsou pravidelná týdenní soustředění v přírodě, uměnovědné exkurze a přípravy výstav, děti navzájem spolupracují a navazují přátelství napříč ročníky. Pro mnohé z nich je výtvarný obor ZUŠ přípravou pro budoucí povolání.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru vychází z RVP ZUV: základem jsou vzdělávací oblasti Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění.

Vyučované předměty: Přípravná výtvarná výchova, Výtvarná tvorba, Výtvarná kultura.

Přípravná výtvarná výchova

je vstupní branou k základnímu studiu na VO ZUŠ. Žáci se hravým způsobem seznamují s prostředím školy a se základy výtvarného vyjadřování i výtvarné kultury.

Výtvarná tvorba

zahrnuje plošnou tvorbu (kresbu, malbu, grafiku), prostorovou tvorbu (modelování z hlíny) a alternativní způsoby vyjádření (objektová a akční tvorba). Během dlouhodobého procesu výuky žák postupuje od hravých forem k vědomému používání osvojených řemeslných dovedností vedoucích k vlastní tvorbě.

Výtvarná kultura

se zabývá recepcí a reflexí uměleckého díla, nabízí prožitky, poukazuje na vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje proměny uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí. Výtvarná kultura pomáhá ovlivňovat morální vlastnosti, postoje a hodnoty žáka.

7.1 Studijní zaměření Přípravná výtvarná výchova (PVV)

Učební plán PVV

(2 ročníky – 6 h přípravné výtvarné výchovy)

Předmět	I. r.	II. r.
Přípravná výtvarná výchova	3	3
Celkový počet hodin týdně	3	3

Poznámka: Žáci mohou být přijímáni od 5 let. Tento předmět PVV není klasifikován. Žáci dostávají na konci školního roku potvrzení o absolvování přípravného studia.

Učební osnovy studijního zaměření Přípravná výtvarná výchova

Žák

- seznamuje se s výtvarnými technikami, nástroji a materiálem, používá je adekvátně svému věku
- ztvárňuje realitu, zadání z představy, rozvíjí fantazii, své cítění, výtvarné vidění a vyjadřování
- svou výtvarnou činností objevuje a zviditelňuje svůj vztah ke světu
- respektuje dohodnuté zásady společné práce (např. nekažící práci druhému)
- žák si osvojuje pracovní a hygienické návyky, přípravu a úklid pracoviště
- pojmenuje nástroje a rozumí jejich funkci
- disponuje základními pojmy z oblasti zpracování sochařské hlíny

7.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba A

Učební plán pro I. stupeň (7 ročníků – 21 h)

Předmět	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r
Výtvarná tvorba	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	3	3	3	3

Poznámka: Žáci pracují, je-li to z organizačních důvodů nutné, ve smíšených třídách.

Učební osnovy pro I. stupeň studijního zaměření Výtvarná tvorba A

1. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- využívá základních vlastností kresebných materiálů
- vyjadřuje prostor v úzké vazbě na specifika daného věku
- rozvíjí návyky spojené s technikou malby temperami, umí míchat barvy
- uvažuje v grafické redukci námětu na černou a bílou
- s asistencí pedagoga zvládá proces tisku z výšky
- vytvoří sochu přidáváním hmoty

Výtvarná kultura

Žák

- adekvátně svému věku komunikuje o výtvarném umění, své práci

- je empatický a pomáhá druhým

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

2. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- rozlišuje pojem teplé a studené barvy
- s asistencí pedagoga zvládá proces tisku z hloubky
- hravě a nespoutaně pojedná plochu linolea grafickými rydly
- vytvoří reliéf

Výtvarná kultura

Žák

- na výstavách vytváří náčrtky
- pojmenuje svými slovy náplň uplynulé výuky

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

3. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- volí jednoduchá kompoziční umístění
- ovládá návyky spojené s technikou malby temperami
- vnímá a využívá účinků barev

Výtvarná kultura

Žák

- setkává se se současným uměním
- používá názvosloví spojené s vyučovanými technikami modelování
- respektuje práci i osobnost druhých

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

4. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- poučeně používá pero jako nástroj k vyjádření libovolných struktur a materiálů
- samostatně reaguje výtvarnou výpovědí na motivy ze svého okolí
- množением prvku vytváří dekor

Výtvarná kultura

Žák

- pozná základní výtvarné techniky
- používá názvosloví spojené s vyučovanými technikami malby
- výtvarně reaguje na podněty z různých oblastí světové kultury

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

5. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- v teorii a praxi umí vytvořit sochu odebráním hmoty
- zvládá rychlý záznam viděného
- v rozhovoru s učitelem vybírá jedno z více nabízených řešení

Výtvarná kultura

Žák

- rozvíjí cílevědomost, soustředěnost, sebekontrolu, vůli
- používá názvosloví spojené s vyučovanými technikami kresby
- používá názvosloví spojené s vyučovanými grafickými technikami

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

6. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- ovládá návyky spojené s technikou kresby tužkou a tuší
- částečně ovládá návyky spojené s technikou kresby uhlem
- pod vedením vyučujícího vytváří cykly výtvarných prací

- ve své práci využívá tvarových, barevných a prostorových vztahů
- tvůrčím způsobem využívá uměleckých děl (parafráze, výtvarný přepis, dramatizace...)
- prostřednictvím tvorby poznává svět i sám sebe

Výtvarná kultura

Žák

- na výstavách poučeně pozoruje exponáty, vytváří náčrtky, zápisky, popř. fotografuje
- napomáhá vytváření tvůrčí atmosféry, do výuky vnáší otázky a náměty
- uznává odlišnosti, nebojí se jich
- uvědomuje si zodpovědnost za společné dílo a prezentaci

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

7. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- částečně ovládá návyky spojené s technikou kresby rudkou
- zvládá kresebné i malířské vyjádření odlišných materiálů
- zvládá proces tvorby od náčrtku po konečné řešení
- vyjádří povrch a vlastnosti materiálů
- vyjádří objem a prostor
- samostatně zvládá celý proces tisku z výšky, z hloubky
- promyšleně využívá princip opakování, rytmu, struktury
- vnímá estetické účinky bodu, linie, tvaru, aplikuje je do volné i studijní kresby

Výtvarná kultura

Žák

- rozlišuje pojmy: socha, objekt, instalace
- rozlišuje pojmy užitá a volná grafika
- buduje si vlastní výtvarný názor
- v souvislosti s aktuální výukou se žák setkává s určitým slohem/směrem/autorem

Žák absolvuje I. stupeň souborem prací vzniklých v posledním ročníku daného stupně, nebo svým vlastním projektem z oblasti výtvarné akce, konceptuálního umění, nových médií atp. Na začátku pololetí si vybere jedno z učitelem zadaných témat, nebo se rozhodne rozvíjet své vlastní téma (odevzdá předem stručné písemné zamyšlení nad svým tématem).

Učební plán pro II. stupeň studijního zaměření Výtvarná tvorba A (4 ročníky – 12 h)

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Výtvarná tvorba	2,5	2,5	2,5	2,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin týdně	3	3	3	3

Poznámka: Žáci pracují, je-li to z organizačních důvodů nutné, ve smíšených třídách.

Učební osnovy pro II. stupeň studijního zaměření Výtvarná tvorba A

1. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- částečně ovládá návyky spojené s technikou kresby grafitem, uhlím a rudkou
- samostatně vybírá jedno nebo více z nabízených řešení
- umí posoudit míru svých schopností a uvážlivě s nimi zachází

Výtvarná kultura

Žák

- se částečně podílí na koncepci výstav
- je tolerantní, je schopen diskutovat

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

2. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- zpracuje varianty řešení na abstraktní zadání
- umí naplánovat pracovní úkony tak, že práci dokončí ve stanoveném limitu
- se dílčím způsobem podílí na náplni výuky
- rozlišuje a propojuje obsah a formu

Výtvarná kultura

Žák

- poznává, rozlišuje a pojmenovává prvky výtvarné kompozice
- se zajímá o současné umění a jeho vyjadřovací prostředky přiměřeně vlastnímu výtvarnému názoru a osobnosti
- se orientuje v historickém vývoji uměleckých slohů a směrů

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

3. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- ovládá návyky spojené s technikou kresby grafitem, uhlem a rudkou
- předvídá účinek svého rukopisu na celkové vyznění práce
- využívá poznatků o kompozici výtvarného díla

Výtvarná kultura

Žák

- hodnotí současné umění
- reflektuje vliv společnosti na výtvarné umění a opačně
- vnímá přesah výtvarného umění do ostatních oblastí lidského života
- vyhledává náměty pro svou tvorbu ve všech oblastech lidského života

Postup do vyššího ročníku

Hodnotí se žákův přístup k práci na VO během celého roku. Žák prezentuje své práce během školního roku ve veřejných prostorách (tj. i školních), účastní se akcí školy.

4. ročník

Výtvarná tvorba

Žák

- objektivně posoudí svoje dovednosti
- je schopen experimentovat a své poznatky využít
- kreativně využívá náhodu
- prostřednictvím vlastní osobité tvorby se stává nezávislou, samostatnou osobností
- využívá obrazotvorných prvků plošného i prostorového vyjádření, jejich výtvarných a výrazových vlastností a vztahů

Výtvarná kultura

Žák

- umí vhodně adjustovat a prezentovat vlastní práce (portfolio, výstava, PC)
- mluví o své práci, objasní svůj názor

Žák absolvuje II. stupeň souborem prací vzniklých v posledním ročníku daného stupně, nebo svým vlastním projektem z oblasti výtvarné akce, konceptuálního umění, nových médií atp. Na začátku pololetí si vybere jedno z učitelem zadaných témat, nebo se rozhodne rozvíjet své vlastní téma (odevzdá předem stručné písemné zamyšlení nad svým tématem).

7.3 Studijní zaměření Výtvarná tvorba B

Učební plán studijního zaměření Výtvarná tvorba B

(3 ročníky I. st. – 18 h, 4 ročníky II. st. – 24 h)

Předmět	5. r.	6. r.	7. r	1. r.	2. r	3. r	4. r
Výtvarná tvorba	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Výtvarná kultura	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Celkový počet hodin týdně	6	6	6	6	6	6	6

Poznámka: Toto studijní zaměření – Výtvarnou tvorbu B - navštěvují žáci I. i II. stupně, kteří mají zvýšený zájem o výtvarný obor, a ti, kteří se připravují na SŠ nebo VŠ s výtvarným nebo pedagogickým zaměřením. Výuka se orientuje na studijní kresbu a modelování, rozvíjí řemeslné dovednosti. Zadáání reagují na konkrétní požadavky talentových zkoušek. Výuka žáků I. a II. stupně může být z organizačních důvodů sloučena.

Učební osnovy studijního zaměření Výtvarná tvorba B

Oba vyučované předměty (Výtvarná tvorba a Výtvarná kultura) rozšiřují předměty studijního zaměření Výtvarná tvorba A následovně:

5. - 7. ročník I. stupně

Výtvarná tvorba

Žák

- kreslí podle modelu
- modeluje podle předlohy
- kreativně reaguje na zadaná témata

Výtvarná kultura

Žák

- na základě získaných poznatků objevuje souvislosti z oblasti výtvarného umění
- navštěvuje samostatně výstavy a kulturní pořady

1. - 3. ročník II. stupně

Výtvarná tvorba

Žák

- obohacuje zadání učitele o své vlastní nápady, myšlenky, témata
- tato témata samostatně zpracovává

Výtvarná kultura

Žák

- informuje spolužáky o svých setkáních s uměním, především výtvarným
- dokáže si vyhledat doplňující informace na internetu a v literatuře

- za tímto účelem využívá školní knihovny

4. ročník II. stupně

Výtvarná tvorba

Žák

- na základě hledání a experimentování nachází nové techniky
- vytvoří si kolekci vlastních prací
- zvolí formu její prezentace – výstava, portfolium

Výtvarná kultura

Žák

- seznamuje své spolužáky se svými poznatky a zážitky z výstav
- podělí se se spolužáky o zkušenosti z přijímacích zkoušek
- pomáhá s instalací školních výstav

7.4 Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví učitel po dohodě s ředitelem školy.

8. LITERÁRNĚ-DRAMATICKÝ OBOR

V literárně-dramatickém oboru se u dětí snažíme rozvíjet jejich představivost, obrazotvornost a tvořivost. K tomu využíváme prostředky dramatické výchovy, která podporuje empatii, spolupráci a partnerství, obohacuje verbální i nonverbální komunikaci. Dále klade dramatická výchova důraz na emocionální a estetický rozvoj dětí, na vnímání a poznávání všech druhů umění a kultury. Nedílnou součástí je také pohybová výchova, práce s hlasem, hudbou i výtvarnými prostředky. Těžištěm a zdrojem látky pro předměty literárně-dramatického oboru jsou všechny druhy literatury. Ve skupinové i individuální výuce rozvíjíme u žáků dovednosti vedoucí k přirozenému projevu při divadelním či přednesovém vystoupení.

Získané zkušenosti a dovednosti mohou naši žáci bohatě uplatnit v běžném životě (komunikace, vztahy), v jakémkoli profesním oboru, v neposlední řadě i uměleckém.

Vzdělávací obsah předmětů:

Přípravná dramatická výchova

Je určena pro žáky a studenty, kteří se s dramatickou výchovou teprve seznamují. Ti se zde naučí aktivně účastnit dramatických her a spolupracovat při nich s ostatními. Získají základní znalosti o divadelním prostoru. Z dovedností je cílem rozvíjet práci s rytmem, práci s hlasem a schopnost empatie a spolupráce.

Dramatická průprava

Dramatická průprava je zaměřena na spolupráci a komunikaci mezi partnery při dramatických situacích. Žáci se učí vyprávět příběhy, vytvářet jednoduché etudy na zadané téma, pracovat s rytmičností a dynamikou řeči a pohybem vyjádřit hudbu.

Dramatika a slovesnost

Při dramatece a slovesnosti žáci zpracovávají v dramatických etudách příběhy a jejich náměty, při čemž uplatňují vlastní myšlenky a nápady. Umí si vyrobit jednoduchou loutku či ve hře využít zástupné předměty. Jednají v roli postav. Vnímají prostor, partnera i skupinu a aktivně s nimi spolupracují.

Divadelní tvorba

Divadelní tvorba se zabývá přípravou, tvorbou a realizací uceleného divadelního tvaru, inscenace. Žáci uplatňují prostorové, rytmické a dynamické cítění v pohybových a dramatických situacích i s použitím hudebního námětu. Znají teorii divadelních žánrů, umí ji pojmenovat a reflektovat.

Přednes

Při přednesu se žáci učí vybrat si vhodnou literární předlohu pro svou individuální tvorbu a osobitým způsobem ji ztvárnit. Přitom využívají naučené mluvní a výrazové dovednosti.

8.1 Studijní zaměření Přípravná dramatická výchova (PDV)

Učební plán PDV

Předmět	1. r.	2. r.
Přípravná dramatická výchova	1	1
Celkový počet hodin týdně	1	1

Učební osnovy studijního zaměření Přípravná dramatická výchova

Žák

- se aktivně účastní a spolupracuje s druhým v jednoduchých dramatických hrách
- rozpozná základní divadelní prostor - jeviště a hlediště
- dokáže vytleskat nebo zahrát rytmus na jednoduchý hudební nástroj z Orffova instrumentáře
- sílu hlasu i tempo zvládne cíleně projevit v krátkých říkadlech

8.2 Studijní zaměření Literárně–dramatická tvorba

Učební plán pro I. stupeň studijního zaměření Literárně–dramatická tvorba

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Dramatická průprava	2	2	-	-	-	-	-
Dramatika a slovesnost	-	-	2	2	2	-	-
Divadelní tvorba	-	-	-	-	-	3	3
Přednes	-	-	1	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	2	2	3	3	3	4	4

Učební osnovy pro I. stupeň studijního zaměření Literárně–dramatická tvorba

1. ročník

Dramatická průprava

Žák

- komunikuje a spolupracuje s partnery v jednoduché hře
- reaguje pohybem na charakter hudby
- vyjmenuje jednotlivé části těla
- v jednoduchých artikulačních cvičeních zvládá rytmičnost a dynamiku řeči

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

2. ročník

Dramatická průprava

Žák

- koordinovaně se pohybuje rytmicky podle zvuku
- jednoduchou etudou vyjádří zadané téma
- vypráví krátkou příhodu či velmi jednoduchý příběh
- provede pohybovou improvizaci na danou hudbu

- reaguje na partnera

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

3. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák

- svými slovy převypráví jednoduchý příběh
- uplatňuje vlastní nápady a myšlenky
- vyrobí jednoduchou improvizovanou loutku
- ztvární etudu se zástupnou rekvizitou
- vnímá prostor, partnera i skupinu a aktivně s nimi spolupracuje

Přednes

Žák

- dovede sdělit obsah textu
- přednesem vyjádří osobní postoj k tématu literární předlohy

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

4. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák

- v jednoduchých etudách naváže kontakt s partnerem a vyjádří svůj vztah k němu
- vytvoří a předvede situaci s jednoduchou loutkou, princip ožívování
- se orientuje v základní divadelní terminologii
- vědomě pracuje s těžištěm a zapojuje se do rytmického pohybu v různých dynamických variantách
- konkrétně hodnotí práci svoji i druhých
- ve skupině se podílí na vytváření partnerské atmosféry konkrétním a ohleduplným jednáním s partnerem a posilováním mezilidských vztahů

Přednes

Žák

- uplatňuje zvládnuté mluvní dovednosti
- vyjádří jednoduchý podtext
- vědomě užívá základní výrazové prvky a prostředky v projevu

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

5. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák

- písemně i v dramatické etudě zpracuje zážitek či námět
- jednáním postavy zveřejňuje zadané postoje k partnerovi i prostředí
- formuluje své myšlenky k danému tématu
- předvede cvičení na ovládnání těžiště
- zvládne jednoduchou slovní improvizaci (rozhovor, výklad,...)

Přednes

Žák

- zvládne nadsázku v mluveném projevu
- vloží svůj vlastní postoj a myšlenku do přednášeného textu
- individuálně obohacuje výrazové prvky a prostředky zvládnuté v předchozím studiu

6. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- jedná v kolektivní improvizaci, kde je možnost rozhodnutí k vyřešení dané situace
- zhodnotí výsledky svých činů, práci druhých a zároveň dokáže přijímat kritiku od partnerů i autorit
- dovede využít pohybové techniky pro sdělování a jednání
- umí vést jednoduchou pohybovou rozcvičku

Přednes

Žák

- využívá svých individuálních dovedností
- uvědomuje si přednosti a nedostatky u svého projevu
- pojmenovává klady či nedostatky při práci jiných žáků

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

7. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- se podílí tvořivě na realizaci uceleného dramatického tvaru
- zvládne pohybový projev související s absolventským představením
- uplatňuje prostorové, rytmické a dynamické cítění v pohybových a dramatických situacích i s použitím hudebního námětu
- ukončí studium absolventským představením

Přednes

Žák

- vybírá předlohu pro vlastní individuální interpretaci
- zvládá práci na krátkém dramatickém výstupu (monolog, dialog)
- vědomě pracuje s kritikou svého projevu od pedagoga, porotce na přehlídce či ostatních žáků

Žák absolvuje studium prvního stupně veřejným vystoupením.

Učební plán pro II. stupeň studijního zaměření Literárně–dramatická tvorba

Předmět	1.r.	2.r.	3. r	4.r
Divadelní tvorba	3	3	3	3
Přednes	1	1	1	1
Celkový počet hodin týdně	4	4	4	4

Poznámka: Nové žáky, kteří začínají studovat na II. stupni literárně-dramatického oboru, lze zařadit do přípravného ročníku II. stupně. Výuka probíhá obvykle ve spojených ročnících.

Učební osnovy pro II. stupeň studijního zaměření Literárně–dramatická tvorba

1. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- spolupracuje vědomě s ostatními na přípravě dramatického tvaru
- pojmenuje a reflektuje dané žánry

Přednes

Žák

- reflektuje práci svou i jiných žáků ve skupině
- využívá naučené mluvní a výrazové dovednosti

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

2. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- samostatně vytvoří krátkou dramatickou situaci
- se dokáže podílet na vytváření inscenace, uplatňovat své znalosti a dovednosti

Přednes

Žák

- samostatně se orientuje při výběru textu
- vědomě a samostatně uplatňuje stavbu textu při jeho interpretaci

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

3. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- hodnotí dramatické nebo literární dílo včetně způsobu jeho provedení
- podílí se na scénografii a výběru kostýmů

Přednes

Žák

- je schopen realizovat tvorbu osobitým způsobem
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých

Žák vykoná postupovou zkoušku do dalšího ročníku veřejným vystoupením nebo vystoupením na ukázkové hodině.

4. ročník

Divadelní tvorba

Žák

- si uvědomuje a uplatňuje zákonitosti dramatického tvaru
- zvládne vědomou stylizaci v daném žánru

Přednes

Žák

- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu
- zvládne naplnit vyšší nároky v oblasti hlasové a mluvní vybavenosti

Žák absolvuje studium druhého stupně veřejným vystoupením.

8.3 Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitelka školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

9.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v naší škole

ZUŠ Pardubice-Polabiny je otevřená všem, kteří prokáží nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do uměleckého oboru. Škola vytvoří takové podmínky, aby mohli žáci plnit vzdělávací obsah s ohledem na jejich možnosti a potřeby.

Jedná se o žáky:

- se zdravotním postižením (mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování)
- se zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání)
- se sociálním znevýhodněním (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní nebo ochranná výchova a postavení azylanta nebo žadatele o azyl)

9.2 Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- podmínkou pro rozhodnutí ředitele je doporučení školského poradenského zařízení, žádost zákonného zástupce
- diagnostika probíhá ve spolupráci pedagoga a rodiče, žák je zpravidla zařazen do tzv. individuální integrace
- práce se žáky má individuální a diferencující charakter, je třeba kombinovat speciální pedagogické postupy a alternativní metody s metodami používanými u běžné populace, zlepšovat sociální komunikaci a specifické dovednosti žáka
- učitel stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí, popisuje obsah, rozsah a průběh vzdělávání
- plán je stanoven tak, aby bylo dosaženo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáka
- plán schvaluje ředitelka školy
- plán je variabilní a respektuje možné odchylky podle aktuálního vývoje obtíží
- na závěr školního roku vykoná žák postupovou zkoušku
- žák je klasifikován během školního roku, na konci 1. pololetí dostává výpis, na konci 2. pololetí vysvědčení

9.3 Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- v případě nutnosti se obracíme na pracovníky PPP, SCP, lékaře nebo psychology, jsme připraveni konzultovat jednotlivé problémy se specialisty
- vytváříme ve škole podnětné a vstřícné prostředí, umožňujeme žákům přístup do všech oborů, v případě potřeby vhodným materiálním a technickým vybavením směřovat k sociální integraci a podporovat individuální schopnosti žáka
- škola je bezbariérová v budově ZUŠ v Lonkově ulici

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Diagnostika žáků mimořádně nadaných je stanovena, podobně jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve školských poradenských zařízeních a na základě žádosti zákonného zástupce.

10.1 Kritéria pro výběr nadaného žáka

- výrazný zájem žáka o studium příslušného oboru
- mimořádná úroveň jeho schopností v oboru
- reprezentace školy na veřejnosti (žákovské večírky, školní koncerty a projekty, soutěže)
- odpovídající osobní a charakterové vlastnosti
- odpovídající spolupráce rodiny žáka se školou

O zařazení do výuky s vyšším počtem hodin rozhoduje na návrh členů předmětové komise třídní učitel a na základě žádosti rodičů schvaluje ředitelka školy.

Formy navýšení :

- vyšší počet hodin v hlavním předmětu
- možnost dvou hlavních předmětů souběžně
- hra na druhý nástroj

10.2 Vzdělávání žáků talentovaných

- velký zájem žáka, zákonného zástupce, na doporučení třídního učitele
- individuální vzdělávací plán se specifickými metodami práce
- aktivity žáka – domácí příprava, vystoupení na akcích školy, účast na soutěžích
- zabezpečení konzultací na školách vyššího typu
- těmto žákům může být se souhlasem ředitelky přidělena vyšší hodinová dotace
- v pololetí a na konci školního roku probíhá přezkoušení plnění učebního plánu

11. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Hodnocení a klasifikace jsou v práci všech oborů ZUŠ prostředky, které pomáhají řídit výchovně vzdělávací proces. Jejich úkolem je spolehlivě zjišťovat, nestranně posuzovat a výstižně vyjadřovat stupeň všestranného rozvoje žáka v daném období. Hodnocení je neodmyslitelnou součástí působení jednotlivých učitelů na žáky. Má postihnout celou osobnost žáka, nikoli jen jeho vědomosti a dovednosti.

11.1 Cíl hodnocení

- povzbudit a motivovat žáka
- informovat žáka a jeho rodiče o stupni zvládnutí znalostí a dovedností
- probouzet a prohlubovat zájem žáka o studovaný obor

Klasifikace seznamuje žáka s klady a zápory jeho práce, je jednou z nejdůležitějších forem vyjádření výsledků hodnocení.

11.2 Způsob hodnocení

- slovní hodnocení žáka pedagogem během výuky
- klasifikace (průběžně, na konci 1. pololetí výpis vysvědčení, na konci 2. pololetí vysvědčení)
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení žáků

Klasifikace, tj. zjišťování, posuzování a vyjadřování stavu rozvoje žáka pomocí známek či slovního hodnocení, je a patří mezi stálé součásti učitelovy práce.

Na konci každého pololetí je klasifikace výsledkem komplexního hodnocení každého jednotlivce. Slouží k tomu, aby učitel získal přehled o dosaženém stupni rozvoje žáků a tříd a aby s tímto stavem byli seznámeni i žáci a jejich zákonní zástupci.

11.3 Zásady hodnocení v jednotlivých oborech

V hudebním oboru hodnotíme a klasifikujeme:

- žákův vztah k hudbě
- jeho schopnost hudbu esteticky chápat a prožívat
- stupeň osvojení učiva v hudebních činnostech (nástrojová hra, poslech hudby, zpěv, hra z listu a samostatně komorní hra a hra v orchestru)
- iniciativa žáka v hodinách i mimo ně
- úroveň snahy využít svého hudebního talentu
- aktivita, samostatnost, tvořivost a přesnost při řešení úkolů
- úroveň domácí přípravy

V tanečním oboru hodnotíme a klasifikujeme:

- celkovou aktivitu žáka (docházka, aktivita v hodině i mimo ni)
- osobní přínos, kreativita žáka
- správnost provedení zadaného úkolu dle dispozic žáka
- zapojení do přípravy vazeb, plnění úkolů ve dvojici a ve skupině

- obecné znalosti (názvosloví, významné osobnosti oboru...)
- podíl na realizaci a prezentaci společného díla

Ve výtvarném oboru hodnotíme a klasifikujeme:

- stupeň osvojení výtvarných dovedností (výtvarná tvorba - plošná, prostorová, objektová a akční tvorba)
- vnímavost k uměleckým a kulturním hodnotám (výtvarná kultura)
- kreativita (tvořivost – fantazie, samostatnost, osobitost)
- aktivita, iniciativa a píle
- sociální kompetence (chování v kolektivu)
- pochopení a zvládnutí učiva
- podíl na realizaci a prezentaci společného díla

V dramatickém oboru hodnotíme a klasifikujeme:

- úroveň vztahu žáka k literárnímu a dramatickému umění
- jeho schopnost toto umění chápat a prožívat
- výsledky jeho činnosti v příslušných studijních disciplínách (dramatika, přednes, pohyb aj.)
- míra využití individuálního talentu žáka ke splnění vyučovacích cílů
- podíl na realizaci a prezentaci společného díla

Při vymezení úlohy hodnocení vycházíme z obsahu předmětu, z jeho cílů a úkolů, jak jsou formulovány v ŠVP.

Klasifikační řád

Prvním stupněm hodnotíme žáka, jehož rozvoj v příslušném oboru ZUŠ probíhá přiměřeně věkovému stupni a který vykazuje činnosti v kvalitě dávající předpoklady dalšího úspěšného rozvoje.

Tímto stupněm hodnotíme též žáky, kteří trvale prokazují houževnatou snahu využít pomoci učitele a dosáhnout v daném oboru dobrých výsledků.

Druhým stupněm hodnotíme žáka umělecky se rozvíjejícího, který však nepracuje v hodinách soustavně a soustředěně a tím zpomaluje svůj další rozvoj.

Třetím stupněm klasifikujeme ty žáky, jejichž rozvoj je podprůměrný a kteří i při učitelově snaze a individuálním přístupu nedokáží systematicky pracovat a jejich pokrok je malý.

Tímto stupněm též hodnotíme žáky, kteří vyvíjejí malou iniciativu a nevyužívají v dostatečné míře svých schopností.

Čtvrtým stupněm klasifikujeme v těch případech, kdy je žákův umělecký rozvoj zcela neuspokojivý a důvody pramení především ze subjektu žáka, tj. souvisí s celkovým vývojovým zaostáváním a s naprostou nechutí a neschopností pracovat.

V oborech, které vyžadují pravidelnou domácí přípravu, je její kvalita nedílnou součástí klasifikace.

11.4 Oblasti vlastního hodnocení školy

1. Podmínky vzdělávání
2. Průběh vzdělávání
3. Výsledky vzdělávání
4. Personální a materiální podmínky ke vzdělávání, spolupráce s rodiči, s organizacemi
5. Informační a komunikační systém školy
6. Řízení školy, personální práce, DVPP, úroveň výsledků práce školy

Vlastní hodnocení školy je součástí výroční zprávy, která je zpracována za příslušný školní rok.